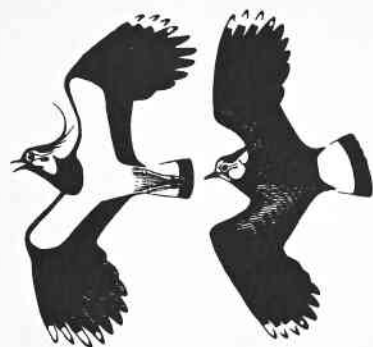

ISSN 0908-85
Postbesørget b

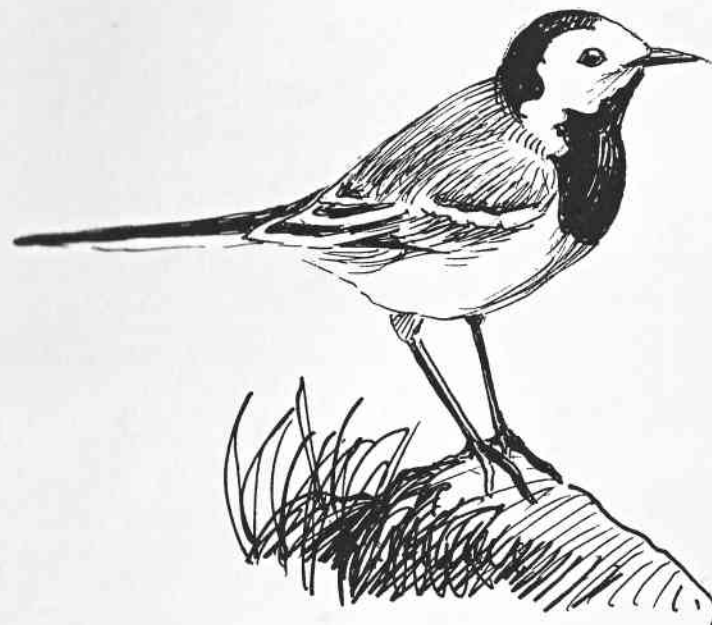
09106 ODC 209 000
NIELS BOMHOLT JENSEN
LANGEMARKEN 3
ULBØLLE
5762 VESTER SKIERNINGE

Dansk Ornitologisk Forening

Foreningen for fuglebeskyttelse

HAVREVIMPEN DOF- FYN

3. ÅRGANG NR. 3, OKT. 1995

Årsrapport 1994

Keldsnor Fuglestation

Møder

Ekskursioner

Åbent hus i lokalet

HAVREVIMPEN

Udgives af Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling for Fyns Amt

ISSN 0908-858X

Oplag: 630

Tryk: Mikro-Forma

Redaktion:

Jacob Sterup Andersen - Niels Larsen
Hans Milter Pedersen - Tim Hansen

Kontaktadresse, redaktionen:

Niels Larsen, Fengersvej 34 st.tv. 5230 Odense M, tlf. 66 14 49 86

Siden sidst:

Tim Hansen, Isgaardsvej 36 st.th. 5000 Odense C, tlf. 65 91 27 36

Kontaktadresse, bestyrelsen:

Flemming Byskov, Bystævnevej 1A, 5750 Ringe, tlf. 65 98 22 18

Medarbejdere ved årsrapporten:

Indtastere: Erik Ehmsen - Kaj Pedersen - Michael Mosebo Jensen -
Niels Larsen - Jacob Sterup Andersen

Lommer - storke:	Claus Dalskov
Svaner - gæs:	Michael Mosebo Jensen
Ænder:	Niels Larsen
Rovfugle:	Tim Hansen og Esben Eriksen
Agerhøne - trane:	Hans Milter Pedersen
Vadefugle:	Niels Larsen og Jacob Sterup Andersen
Kjører - terner:	Jacob Sterup Andersen
Lomvie - spætter:	Hans Milter Pedersen
Spurvefugle:	Thomas Helleesen og Martin Søgård Nielsen

Skrifttydning:	Jan Holm Jensen
Tegninger:	Claus Dalskov
Grafik:	Jacob Sterup Andersen
Layout:	Niels Larsen

Copyright: DOF-Fyn. Udgivelsen må kun citeres med tydelig kildeangivelse

Fra redaktionen

Så er det igen blevet tid for en årsrapport. Vi er ikke så tidligt ude, som vi havde håbet, da vi bl.a. har haft det positive problem, at datagrundlaget af fugle-iagttagelser for adskillige arter har været meget omfattende: I 1994 er der virkelig blevet set på fugle i det fynske. Dette har bevirket, at der er blevet sat fynsrekord for særlig mange arter i 1994. I flæng kan nævnes: rød og sortstrubet lom, nordisk lappedykker, søkonge, almindelig kjøve. For rovfuglenes vedkommende er der sat dagsrekorder for både fiskeørn og spurvehøg. Den nye Keldsnor Fuglestation vil uden tvivl bidrage til at denne gode udvikling kan fastholdes fremover

Fuglestation på Sydlangeland

Et af DOF-Fyns store ønsker gennem mange år, en fuglestation på sydspidsen af Langeland, er her i efteråret gået i opfyldelse. I august investerede lokalafdelingen nogle af de penge, der er kommet ind ved optællinger for Fyns Amt, i en campingvogn, der nu står placeret i Søren Bøgelunds baghave på Gulstavvej 14. Stationen blev døbt **Keldsnor Fuglestation** ved den officielle indvielse d. 9. september, hvor 20-30 interesserede foruden bestyrelsen var mødt op.

Fuglestationen har siden starten af august været bemandet af Ole Tønder, der har ringmærket i området. Planerne for fremtiden er, at stationen foruden en ringmærker også skal bemandes af en fast observatør med henblik på standardiserede registreringer af fugletrækket.

Bagest i bladet:

Ekskursioner
Åbent hus i lokalet

Biblioteket
Møder

1994 - materialet

Igen i år skal der ofres lidt plads på at beskrive grundlaget for årets lokalrapport. Alt i alt har 50-60 personer bidraget med tal, og rapporten bygger på 22 464 indtastede observationer af ikke mindre end 2.065 887 fugle samt 31 888 ynglepar. Observationernes oprindelse omtales for overblikkets skyld lidt nærmere...

De 10 bedst dækkede kommuner:

1. Fåborg	4208 obs.	6. Otterup	1753 obs.
2. Odense	3344 -	7. Bogense	1508 -
3. Sydlangeland	2776 -	8. Nørre Åby	887 -
4. Kerteminde	2498 -	9. Middelfart	624 -
5. Svendborg	2061 -	10. Ullerslev	390 -

At Fåborg Kommune topper listen skyldes ikke kun kommunens størrelse og mange gode fuglelokaliteter, men måske især to personers utrættelige indsats. Erik Ehmsen har igen i år været utrolig aktiv ved Arreskov Sø, hvor dækningen året igennem har været rigtig god. Endvidere skal Per Damgård Poulsen fremhæves for sin indsats på Horne Land, hvor han foruden en række optællinger i Bøjden Nor har bidraget med en mængde særdeles interessante trækobservationer både forår og efterår ved Sønder Hjørne og Horne.

Nummer to på listen er Odense Kommune. Størsteparten af materialet herfra stammer fra Slambassinet, hvor der under vadefuglenes efterårstræk nærmest var en vrimmel af ornitologer. I perioden 29/6 - 18/9 blev der således talt op på 52 ud af de 72 dage; af dagene uden dækning faldt de 11 i juli, 3 i august og 6 i september.

Sydlangeland befinder sig i år på en tredjeplads - det er vist set bedre... Dog fik efterårstrækket en helt anstændig dækning, i hvert fald hvad angår rovfuglene, og igen i år blev der jævnlige talt op på Storeholm. Til gengæld lader dækningen af bl.a. Keldsnor og Tryggelev Nor en del tilbage at ønske.

Kerteminde Kommune er, hvad indsendte observationer angår, stort set identisk med Fyns Hoved-området. Også i år er dagsrapporterne fra Fyns Hoved Feltbiologiske Station indgået i materialet, men aktiviteten deroppe var noget lavere end de sidste par år, og dækningen derfor meget sporadisk.

Svendborg Kommune indtager en femteplads. Her er der ikke rigtig nogen lokalitet, der "fører an", men observationerne kommer fra en række steder. Bl.a. blev det i år til en rimelig dækning ved Vejlen og Noret, på Thurø og i Svendborg Sund, mens der som sidste år kun er få tal fra Hvidkilde Sø. Til gengæld er ynglefugle-optællingerne fra Det sydfynske Øhav i år kommet med, hvilket glippede sidste år.

På Nordfyn var dækningen i 1994 generelt god. Mange observationer er indkommet fra Viggelsø, Hofmangsgave og Nr. Nærá Strand, mens der i år kun blev kigget lidt

på forårstræk ved Enebærødde (alle Otterup Kommune). Dækningen ved Gyldensten var knap så god som i 1993, men til gengæld fik Jens Bækkelund udført nogle spændende optællinger i Æbelø-området (Bogense Kommune).

Også på Vestfyn (Nr. Åby og Middelfart Kommuner) var der positivt nyt. Herfra har Thomas Buus bidraget med en række optællinger forår og sommer fra kystlokaliteterne, hvorimod det fra resten af året kniber noget med tal.

For Ullerslev Kommunes vedkommende drejer observationerne sig næsten udelukkende om optællinger ved den ornitologisk set ikke så interessante Flødstrup Sø.

Af "sorte huller" i 1994 skal fremhæves Nyborg-området og Ærø. Ingen af disse områder er dog repræsenteret i listen over..

Fyns Amts dårligst dækkede kommuner i 1994:

28. Broby	9 obs.	30. Ryslinge	2 obs
29. Tommerup	7 -	31. Vissenbjerg	1 -

Som sidste år skal også de bedst dækkede lokaliteter oplistes med angivelse af det totale antal observationer, dage med observationer og bidragsydere pr. lokaliteter (i parentes sidste års placering på listen).

Fyns Amts 20 bedst dækkede lokaliteter:

			Obs.	Dage	Observatører
1.	(4)	Slambassinet	1835	92	10
2.	(1)	Arreskov Sø	1399	185	10
3.	(11)	Egensedybet	944	64	5
4.	(10)	Bøjden Nor	730	67	12
5.	(7)	"Sydlangeland"	718	82	3
6.	(8)	Viggelsø	644	53	2
7.		Gamborg Inderfjord	624	31	4
8.	(3)	Horseklint	600	39	7
9.	(5)	Fyns Hoved	583	51	10
10.	(9)	Tryggelev Nor	568	57	15
11.	(12)	Brændegård Sø	561	87	16
12.	(2)	Fællesstrand	550	57	6
13.		Sønder Hjørne	458	95	1
14.	(6)	Gyldenstens Enge	422	30	6
15.		Flødstrup Sø	386	23	1
16.		Flægen	339	24	7
17.		Enghaven, Fønsskov	338	20	2
18.	(17)	Storeholm	306	16	5
19.		Noret, Tåsinge	289	32	4
20.	(13)	Hofmangsgave	276	23	3

I år blev sidste års nr. 1 - Arreskov Sø - overhalet indenom af Slambassinet, hvor aktiviteten svinger meget år for år. Tre lokaliteter på det nordligste Hindsholm - Fællesstrand, Horseklint og Fyns Hoved, der var placeret som nr. 2, 3 og 5 i 1993, er gledet noget ned ad listen i år.

Lokaliteterne, der er forsvundet ud af listen i forhold til sidste år, er Fjordmarken, Lillestrand, Stige Ø, Keldsnor, Thurø Rev og Kærby Fed.

Bidragydere for 1994

AB Arne Bruun, Thurø	KP Kent Poulsen, Odense
BKS Bo K. Stephensen, Kerteminde	KRM Kresten Madsen, Otterup
BSN Bent Staugård Nielsen, Espe	LBL Leif Bischof-Larsen, Gudbjerg
CLD Claus Dalskov, Tranekær	MMJ Michael Mosebo Jensen, Flødstrup
DOF DOFs efterårslejr	MSA Mona S. Andersen, Odense
DYB Joakim Dybbroe, Fåborg	MSN Martin Søgaard Nielsen, Odense
EEE Erhardt E. Ecklon, Svendborg	NLA Niels Larsen, Odense
EEH Erik Ehmsen, Øster Hæsing	NRA Nis Rattenborg, Vesteregn
ELT Elita Tønnesen, Glamsbjerg	OHG Ole Goldschmidt, Sydlangeland
ET Eigil Thomasen, Ringkøbing	OSC Ove Schou, Odense
FES Fyns Hoved Feltbiologiske Station	OTØ Ole Tønder, Odense
FET Team Eriksen (Finn, Esben og Torbjørn)	PDP Per Damgård Poulsen, Fåborg
FGA Flemming G. Andersen, Morud	PHH Poul Henrik Harritz, Svendborg
GKN Gunnar Knudsen, Fåborg	PHV Peter Hvenegaard, Vissenbjerg
HEL Thomas & Ib Hellesen, Odense	POH Poul-Erik Hansen, Kerteminde
HHJ Helle Hjort, Odense	PLA Peter Lange, Galten
HKJ Henrik Krogh-Jensen, Svendborg	PNI Poul Nielsen, Nyborg
HKN Henrik Knudsen, Ringe	PVR Poul V. Rasmussen, Tåsinge
HMI Hans Milter Pedersen, Odense	RYT Hans Rytter, Kværndrup
HSØ Helge Søgaard, Svendborg	SEE Martin Seeberg, Odense
JDM Jens D.K. Mogensen, Bogense	STP Sten Pedersen, Odense
JEB Jens Bækkelund, Bogense	STW Steen Winkel, Svendborg
JHJ Jan Holm Jensen, Odense	SYD Div. observatører på Sydlangeland
JNK Jesper Kristiansen, Odense	SØB Søren Bøgelund, Gulstav
JSA Jacob Sterup Andersen, Odense	TBN Thomas Buus Nielsen, Middelfart
KBL Karsten Busk Laursen, Odense	THH Tim H. Hansen, Odense
KDJ Kurt Due Johansen, Odense	ØTÆ Ø-optællinger (PHH & Morten Nielsen)
KGR Kaj Grønæk, Odense	

Artsgennemgang

Rødstrubet og sortstrubet lom *Gavia stellata & Gavia arctica*

Rekordtal for smålommerne i 1994. I alt 1101 blev observeret, heraf blev der artsbestemt 63 rødstrubede og 233 sortstrubede.

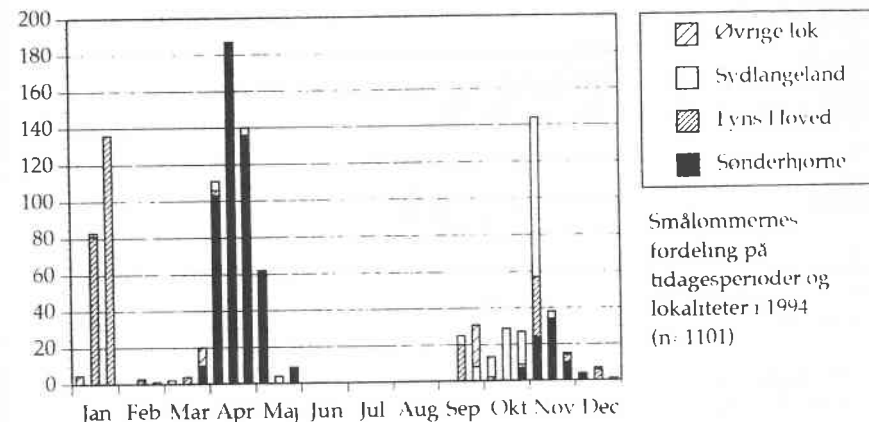
Største enkeltobs.:

Rødstrubet: **Bjørnø 23 V 30/9 (EEH)**

Sortstrubet: **Sdr. Hjørne 27 SØ 25/4 (PDP)**

Smålom sp.: **Største træktal Lunden, Sydlangeland 87 SV 4/11 (THH).**

Ud over de kendte gode lom-steder Horseklint, Fyns Hoved og Sydlangeland er Sdr. Hjørne i år repræsenteret med rigtig mange lommer både forår og efterår. Endvidere en enkelt indlandsagttagelse af en sortstr. lom: Arreskov Sø 9/1 (EEH)

Islom/hvidnæbbet lom *Gavia immer/Gavia adamsii*

3 obs. i 1994 er pænt. Heraf blev 2 artsbestemt. Alle nævnes:

Isl/hvidnæbbet: **Lunden 1 1k S 19/10 (NLA)**

Hvidnæbbet: **Lunden 1 ad. trk. 20/10 (FET), Keldsnor 1 ad. trk. 23/10 (OHG)**

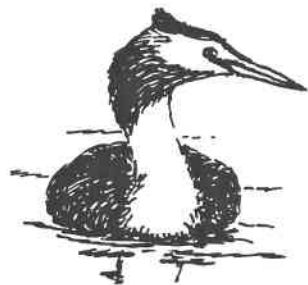
Alle fugle set under en kraftig SØ-kuling, som presser lommerne ind mod Sydlangelands kyst på deres træk gennem Østersøen.

Lille lappedykker *Tachybaptus ruficollis*

Selvom rekorderne fra 1993 ikke blev nået i 1994, så er der alligevel pæne store tal: **Seden Strand**: 188 21/1, 178 17/2, 205 3/3 og 260 28/11. **Nakkebølle Fjord** 70 24/1 og 72 22/12, **Holckenhavn Fjord** 61 8/10, **Skårupøre Sund** 80 8/2 og 87 1/12 samt **Noret ved Knolden** 71 4/12.

Toppet lappedykker *Podiceps cristatus*

Af søerne er det stadig **Arreskov Sø**, der præsterer de største tal: 124 21/8, 144 26/9 og 151 2/11 (EEH). **Brændegård Sø** 54 13/10 (PDP) er største tal herfra. Største obs. fra **Hvidkilde Sø**: 25 10/11 (AB). I saltvandet er der flotte tal fra både syd og nord i amtet: **Damsbo Strand** 115 17/2 (PDP), **Tåsinge Grund** 350 21/7 og 525 9/10 (PHH) **Egensedyb** 405 16/10, 225 3/11 og 370 28/11 (KDJ).

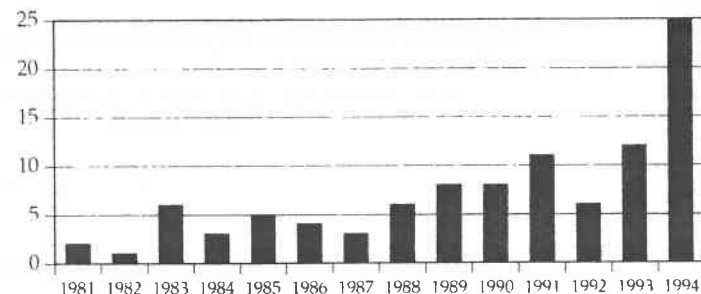

Gråstrubet lappedykker *Podiceps grisegena*

Tryggelev Nor tallene er stort set halveret i forhold til 1993: 48 16/4 og 34 14/6 er største obs. Også de øvrige obs. giver mindre tal i 1994. Nævnes skal: **Nørå Strand** 40 20/3, **Tørresø/Hasmark** 33 25/3, Søerne ved **Sellebjerg** øst for Marslev 32 22/5. Efterårets træktal gav heller ikke anledning til rekordfeber: **Lunden** 16 20/10 og **Horseklint** 16 2/11.

Nordisk lappedykker *Podiceps auritus*

Der blev i 1994 set betydeligt flere af denne art end tidligere. Renset for formodede gengangere er der set mindst 25 individer fordelt på 6 lokaliteter, og det er ny rekord for Fyns Amt. **Wedellsborg** 1 25/2 (PDP), **Horseklint** 1 30/3 (JSA), **Havet ud for Tryggelev Nor** 14 24/4 (THH, FET), **Keldsnor** 1 25/9-4/10 (SYD), dog 5 28/9 (OTØ), **Lunden** 1 SV 4/11 (THH), **Bøjden Nor** 1 1k 4/12 (JSA, MMJ) og 2 10/12 (JHJ) samt **Keldsnor** 1 25/12 (OHG).

Nordisk Lappedykker, antal fugle pr. år i Fyns Amt 1981-94, når gengangere er forsøgt frasorteret

Sorthalset lappedykker *Podiceps nigricollis*

EDB-udskriften melder om 58 fugle fordelt på 38 obs. Det er imidlertid svært at vurdere hvor mange forskellige individer, der gemmer sig bag tallene. Når der i **Gamborg Inderfjord** fra 7/4 til 5/5 7 gange er set 2 af de sorthalsede, så er det rimeligt at antage, at 2 fugle har rastet her i den nævnte periode. Men når der fra **Keldsnor** fra 28/7 til 12/10 indsendes 12 obs med fra 1 til 3 iagttagede individer, så er det ikke nær så rimeligt at antage, at det i perioden kun drejer sig om 3 forskellige fugle.

Nå, men til de øvrige obs. Årets første: **Vejlen**, **Tåsinge** 1 31/3. **Arreskov Sø** 2 24/4, 3 13/7 og 3 24/7 (heraf 1 juv.) og sidste her 1 1k 8/9. **Brændegård Sø** 1 6/5, 1 7/9 og 1 17/9, **Tryggelev Nor** 1 25/5, **Bøjden Nor** 1 8-12/9 samt **Dovns Klint** 1 trk 8/10.

Sule *Sula bassana*

8 fugle, alle fra efteråret er helt pænt. Alle nævnes: **Horseklint** 2 N (2k+1k) 17/9 (HEL, FES), 1 1k S 19/9 (THH) og 1 ad. NV 25/11 (MMJ) **Fyns Hoved** 3 Ø (2 ad.+1 3k) 1/10 (MMJ), **Lunden** 1 21/10 (DOF)

Mallebuk *Fulmarus glacialis*

Tilføjelse til sidste års rapport: **Svendborg Sund** 1 Ø 24/1 1993 (EEE)

Skarv *Phalacrocorax carbo*

Et par yngletal uden for Brændegård Sø skal nævnes: **Mågeøerne** 2648 par, **Dræet** 75 par (JEB) og **Vresen** 28 par (PHH).
Større flokke udenfor yngletiden: **Fyns Hoved** 500 23/2, **Egensedybet** 530 21/9, **Storeholm** 400 10/9 og 8/10.

Rørdrum *Botaurus stellaris*

Kun 2 indrapporteret: **Tryggelev Nor** 1 hørt 3/3 og **Fredmosen** 1 hørt 3/3 (NRA)

Silkehejre *Egretta garzetta*

5. fund i Fyns Amt: **Brændegård Sø** 1 ad. 1/6 (PDP)

Fiskehejre *Ardea cinerea*

96 ynglepar indrapporteret; men mon ikke der er mange flere rundt om i amtet? De optalte kolonier var **Brændegård Sø** 73 par, **Viggelsø** 20 par og **Thurø Rev** 3 par.
Af større flokke kan nævnes: **Thurø Bund** 157 13/11, **Viggelsø** 135 23/11, **Skårupøre Sund** 93 27/12.

Purpurhejre *Ardea purpurea*

1 purpurhejre trak nord 1/5 over **Øster Hæsinge** (EEH). Ikke tilsendt SU.

Hvid stork *Ciconia ciconia*

Ikke kun yngletallene i Danmark er for nedadgående, også observationer af hvid stork på Fyn viser samme tendens: 8 stk blev det til i 1994.
Vesteregn 1 23/4 (FET), **Kerteminde** 1 trk.10/5 (BKS), **Ny Gesinge** 1 7/6 og 1 21/6 (PVR), **Humble** 2 10/7 (OHG), **Søgård Mose** 1 20/7 (HSØ) og **Lindelse** 1 31/7 (NRA).

Sort ibis *Plegadis falcinellus*

Den invasionsagtige forekomst i Danmark af sort ibis i 1994 gav også en enkelt iagttagelse på Fyn: 1 trak NØ over **Fåborg** 23/9 (PDP). Godkendt af SU.

Europæisk Flamingo *Phoenicopterus ruber roseus*

En rimeligvis undsluppet fangenskabsfugl gjorde trækforsøg 24/9 ved **Dovns Klint**.

Knopsvane *Cygnus olor*

Knopsvanerne flokkes først ved **Stige Ø** 11/2 med 1000 (FET). Senere topper i Odense Fjord-området **Viggelsø** med 2075 25/7 og **Egensedybet** med 1250 31/8 (KDJ).

Det sydfynske fremviser derimod 4500 21/7 ved **Strynø Kalv** og 4400 31/8 ved **Monnet** (PHH). Det er også i dette område, vi finder den største koloni: 58 par på **Bredholm** (PHH). I alt blev 414 ynglepar indrapporteret i 1994

Sort svane *Cygnus atratus*

3 stk havde forsamlet sig i **Hasmark Mose** 15/10 (KRM), men ellers er det det sydfynske, der synes hjemsoget af denne australske opkomling: **Skarø Kalveodde** 1 11/4 (EEE), **Hjortø** 2 13/6 (EEE), **Strynø Kalv** 2 21/7 (PHH), **St. Egholm** 1 18/11 (PHH). Desuden **Keldsnor** 1 2/10-14/12 (mange havde fornøjelsen).

Pibesvane *Cygnus columbianus*

Der var mange spredte forekomster i foråret, men ikke de store tal. **Løkkeby Enge** kunne fremvise op til 10 indtil 20/3 (CLD). **Øksnehave** havde 12 18-20/3 (FET) og 16 trak NØ fra **Hov** 3/4 (THH). 21/5 sås ekstraordinært 2 ved **Storeholm** (PHH). I efteråret kom **Keldsnor** først 16/10, hvor der var op til 26 indtil 30/10. Ind i mellem trak der 12 17/10 og 8 19/10 på **Sydlangeland** (SYD). Ellers var det småt i efteråret: kun **Brændegård Sø** 1 3/11 (KBL), **Løkkeby Enge** 3 6/11 (CLD) og årets sidste i **Tryggelev Nor** 19/11 (RYT).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Der er set sangsvaner mange steder i amtet i de to perioder jan-marts og medio okt-dec. Det er helt pæne flokke, det drejer sig om.

I det følgende angives max.tal pr. lokalitet pr. måned (flokke over 50)

	jan	febr	marts	okt	nov	dec
Gyldensten		170	80			200
Nr. Nærrå Strand	232		72			68
Nr. Nærrå By		131	68			
Klinte	183					
Jersore	130	305				250
Egensedybset	153					104
Hofmangsgave	178					
Sohovedbugten	61					
Dræby Fed					55	
Viggelsø						96
Stige Ø		60				61
Sortemosen	50					
Grindløse		55				
Halmø					54	
Bredholm	52					
Monnet		155		60		89
Vårø	119	190				
Noret	69	69				
Landet						103
Løkkeby Enge		80	67			

Som sædvanlig er der enkelte oversomrende - således **Egensedybset** 1 12/5, **Gamborg Inderfjord** 1 26/5-13/6, **Siø** 1 28/8 og **Keldsnor** 1 5/9.

Sædgås *Anser fabalis*

Med de mange spredte observationer er 1994 vel at betragte som et rimeligt år for arten. **Maden** lægger ud med 11 8/1 (KBL), **Klinte Strand** har 6 17/1 (JSA, THH). Ved **Føns Vang** tælles der til 45 22/1 (JEB), **Bispeengen** 1 1/2 (KBL), mens **Wedellsborg** scorer 83 25/2 (HEL). Der sås 1 ved **Nr. Nærrå Strand** 9/3 (FET) og **Fyns Hoved 4 S** 23/4 (FES).

Efteråret sætter ind med 7 trækkende 1/10 og 8 19/10 på **Sydlangeland** (SYD). **Salby** noteres for 17 SØ 4/12 (EEH) og på **Siø** står der 16 28/12 (FET). **Søgård Mose** lukker og slukker med 7 29/12 (FET).

Kortnæbbet gås *Anser brachyrhynchus*

Kun en enkelt iagttagelse, men en pæn flok på 20, som trak V ved **Egensedybset** 2/10 (KDJ)

Blisgås *Anser albifrons*

Indtil 14/3 kunne der ses op til 85 på det traditionsrige område ved **Gyldensten**. 5/11 var de tilbage igen. Først med 65, siden blev der flere gange talt op til 135! (FET, JEB). Det bedste i adskillige år.

Så er alle de andre obs. jo småting, men vi tager dem alligevel: **Stenstrup Lergrave** 1 24/1 (JSA), **Viggelsø** 5 8/3 (KDJ), **Tryggelev Nor** 1-4 31/3-1/5, **Klise Nor** 2 1/5 (THH), **Storeholm** 6 19/8 (PHH), **Tryggelev Nor** 2 20/10 (SYD), **Keldsnor** og **Gulstav** 3 27-29/10, **Østerøse** 1 30/10 (MMJ) og **Tryggelev Nor** 1 20/12 (FET).

Grågås *Anser anser*

Der findes grågæs i amtet hele året, og i 8 af månederne flokke på over 100 et eller andet sted. Det kræver vist et skema. (Der angives max.tal over 100 pr. lokalitet pr. måned):

	feb	mar	apr	maj	jul	aug	sep	okt
Noret	108					130		
Arreskov Sø	190			204	436	595	850	698
Gyldensten	420	190		404	482	350	520	400
Jersore	375	300				400		
Maden		128						
Vejlen		113		120	250	496		
Enghave			100	136	327			
Keldsnor				100	400	490	308	198
Sellebjerg				125				
Dræet					360	210		
Tryggelev Nor					450		228	
Viggelsø					346	374		
Storeholm								111
Stenstrup					159			
Brændegård Sø						573	485	106
Rønninge Søgård						1000		
Søgårds Mose						150		
Søby Sø								250
Lundsgård Skov								200
Ullerslev								207

I denne sammenhæng er det deciderede træk kun svagt registreret. Foråret forbigås meget stille. Fra efteråret skal nævnes: **Sdr. Hjørne** 432 SV 3/11, **Sydlangeland** 109 15/9 og 174 25/9, som de bedste dage. Ialt er der indrapporteret 195 ynglepar med **Bredholm** (21 par) og **Vejlen** (18 par) som de bedste lokaliteter.

Indisk gås *Anser indicus*

Brændegård Sø 1 22/7 (PDP), samme dag **Viggelsø** 1 (KDJ). Sidstnævnte var vel den, der besøgte **Slambassin** 8/8 (MSN) for at lande sikkert på **Viggelsø** igen 10/8. 15/8 var der så 1 ved **Rønninge Søgård** (JSA).

Canadagås *Branta canadensis*

En nærmest eksplosiv udvikling er sket gennem de senere år, både mht. spredning og antal i de respektive flokke. I skemaet gengives flokstorelser på over 25 (max.tal/måned)

	jan	feb	mar		nov	dec
Hjelmshoved	58			Monnet	39	
St. Egholm	100			Ærøskøbing		71
Jersore	25	28	35	Søgård		50
Noret	54	54				
Svendborgsund		48				
Hvidkilde Sø		33				
Gyldensten		44				

3 oversomrende fugle sås: **Flægen** 1 18/5, **Søholm Sø** 1 23/8, **Flødstrup Sø** 1 25/8.

Bramgås *Branta leucopsis*

Et enkelt individ fristede tilværelsen i den danske vinter, nærmere bestemt **Klinte Strand** 17/1 (JSA, THH).

Forårstrækket kom vist aldrig rigtig igang - ialt 777 fugle blev registreret: **Hov** 77 N 3/4 (THH), **Martofte** 300 NØ 20/4 (FES), **Rudkøbing Mose** 250 Ø 22/4 (AB), **Sdr. Hjørne** 100 SØ 25/4 (PDP) og endelig **Thurø** 50 Ø 30/4 (AB).

Der var bramgæs omkring Fyn langt hen i maj måned, flest 15/5 med 30 på **Æbelø Holm** (JEB) og 16 på **Dejrø** 28/5 (ØTÆ) - og så lige en enkelt på **LI. Rallen** 4/6 (PHH).

Efterårstrækket startede 26/9 med 948 som dagstotal på **Dovns Klint** (THH). Dagen efter 160. Trækket toppede helt pænt dernede 18/10 med 10.700 (SYD) og sluttede 4/11 med 166 over **Lunden** (THH) Også længere nordpå rørte de på sig. Således 150 V over **Thurø** 18/10 (AB) og samme antal V over **Ringe** 20/10. 23/10 var der ankommet 391 til **Viggelsø** (KBL) og 202 28/10 til **Egensedybet**. Indtil 18/11 var der mange dér, flest 13/11 med 421 (KDJ). Der var bramgæs på Fyn året ud. De sidste noteredes 28/12 ved **Jersore** - 16 stk (JEB).

Mørkbuget knortegås *Branta bernicla bernicla*

Som sædvanlig er det Nordfyn, der lægger ud med pæne flokke først på året, således 85 16/1 ved **Nr. Næra Strand** (JEB) og 178 ved **Hofmangsgave** samme dag (OSC). Så begynder det sydfynske at dominere. Både i februar og marts havde **Monnet** med 46 klart max.tallet (PVR).

I april er der en voldsom stigning, ikke kun i knortegåseaktiviteten, men så sandelig også i ornitologaktiviteten i **Det sydfynske Øhav**. Meget fint med en sådan optælling. (JSA, PVR, THH, EEE, FET, PHH, PDP, ØTÆ):

	2/4	3/4	6/4	8/4	9/4	11/4	16/4	17/4	19/4	20/4	22/4
Rist. Hale	215										
Monnet	458										
Hov		24 N									
Højestene Løb		20	88								
Hjelmshoved		80			200						
Bredholm				230							
Skarø						88		28			
Sdr. Hjørne								27 N			
Storeholm								400			
Odden									255		
Mejlholm									20		
Vogterholm									150		
Bondeholm									50		
St. Egholm										550	
Sjø											1 600
Svendborg Sund											153

Forårstrækket mod øst startede med 300 gennem **Svendborgsund** 16/5 (EEE), efterfulgt af 23/5 hvor 4000 trak over **Fåborg** (GKN) og 2000 over **Thurø** (AB). Er de sidstnævnte gengangere? Dagen efter trak så 2480 over **Thurø** (AB). 28/5 300 over **Dalum Kloster** (EEH) 1200 over **Monnet** (PVR). En enkelt oversomrende sås stadig på **Ægholm** 1/7.

Efterårstrækket domineres tydeligvis af **Sydlangeland**, startende beskedent med 7 13/9. Senere er der flere dage med 2-400, kulminerende 9/10 med 1031 og 18/10 med hele 11.600 (SYD). Af rasttal i efteråret skal desuden nævnes: **Storeholm** 400 23/10 (PHH) og **Egensedybet** 415 3/11 (KDJ).

Lysbuget knortegås *Branta bernicla hrota*

Fællesstrand, Fyns Hoved 5 S 29/1 (FES) er eneste observation.

Rustand *Tadorna ferruginea*

Kun iagttaget et enkelt sted på trods af en større invasion i hele Nordeuropa: **Gyldenstens Enge** 2 19/8 (THH) og 1 24/8 (JEB).

Gravand *Tadorna tadorna*

Egensedybet har som sædvanligt amtets største vinterforekomster: 1058 2/1 og 1129 30/1. Allerede i begyndelsen af marts er tallet nede på 200-300. Dette niveau overstiges ikke før starten af november, hvorefter antallet af rastende gravænder igen øges: 402 3/11, 827 28/11, 834 14/12 (KDJ).

Andre større forekomster: **Nr. Nærá Strand** 305 18/1 og 377 21/12, **Monnet** 256 3/2, **Stige Ø** 195 19/2, **Viggelsø** 440 16/3, **Lillestrand** 370 5/4, **Storeholm** 733 23/10 og 475 28/12.

Slambassinets størrelse taget i betragtning er 134 30/6 et stort tal.

Pibeand *Anas penelope*

Største vinterforekomster: **Egensedybet** 732 16/1, **St. Egholm** 420 8/1, **Bredholm** 560 8/1, **Monnet** 127 3/2, **Stige Ø** 340 19/2.

Forårsmånederne viser stort set kun to-cifrede tal, bortset fra **Viggelsø** som i marts og april havde rekordforekomster: 1320 16/3 og 1099 3/4 (KDJ).

Efterår: Månedsmax. for **Egensedybet** udviser en lille stigning i forhold til 1993, men kommer dog slet ikke op på tidligere års store forekomster p.g.a. at ålegræsset er forsvundet fra store områder af **Egensedybet**.

aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
80	1900	625	882	384

Sydtrækkende pibeænder på **Langeland** er der ikke set mange af: De største træktal er: 266 25/9, 211 21/10 og 465 4/11.

Horseklint havde 447 nordtrækkende 17/9.

Største efterårsrasttal: **Storeholm** 420 8/10, **Keldsnor** 764 11/10, **Dræby Fed** 380 24/10, **Søgårds Mose** 146 21/12, **Nr. Nærá Strand** 206 21/12.

Knarand *Anas strepera*

Første iagttagelser: **Tryggelev Nor** 2 5/3, **Viggelsø** 2 8/3.

Eneste lokaliteter med to-cifrede forårsobs.: **Noret**, Tåsinge 13 18/3, **Tryggelev Nor** 25 31/3, **Påø** 12 1/4, **Henninge Nor** 23 23/4.

Der er konstateret ynglepar på følgende lokaliteter: Fyns Hoved, Store og Lille Egholm, Vejlen, Noret og Monnet, Tåsinge. Der er ikke optalt ynglende knarænder på Sydlangeland.

Største tal fra efteråret: **Vejlen** 24 27/8, **Tryggelev Nor** 38 23/8, 36 24/9 og en rekordvinterforekomst på 32 20/12 (FET, THH).

Krikand *Anas crecca*

Største tal i 1. halvår: **St. Egholm** 350 8/1, **Tryggelev Nor** 80 1/4, 170 16/4 og kulminerende med 437 + 370 ude på havet 22/4, **Gyldenstens Enge** 463 3/4, **Kærby Fed** 376 10/4, **Vejlen** 220 22/4. **Viggelsø** har haft de største krikandeforekomster i 30 år: op til 221 27/3.

Sandsynlige ynglefremkomster er konstateret på følgende lokaliteter: **Fællesstrand**, **Bogø** og **Gamborg Inderfjord**.

Egensedybet udviser den sædvanlige tendens med stigende antal krikænder frem til jagtstarten 1/9, hvorefter antallet daler brat:

11/8	17/8	22/8	29/8	5/9	21/9
131	186	495	1475	500	85

Slambassinets har huset et pænt antal krikænder i hele august: max. 78 15/8

Største efterårstal: **Bøjden Nor** 264 1/9, **Storeholm** 260 10/9, **Keldsnor** 191 11/10, **Kærby Fed** 133 12/10, **Thurø Bund** 100 2/11, **Enghave**, Føns 241 19/11.

Gråand *Anas platyrhynchos*

De sydfynske søer har haft de sædvanlige store vintertal: **Arreskov Sø** 900 15/1 og **Brændegård Sø** 345 samme dag. Andre store tal fra årets begyndelse: **Bredholm** 450 8/1, **Egensedybet** 730 16/1.

Bemærkelsesværdigt er det store antal gråænder, som har opholdt sig i **Egensedybet** gennem hele efteråret. Gråænderne har i langt de fleste tilfælde opholdt sig inde i det jagtfrie område.

aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
415	600	730	1225	1016

Herudover er de største tal fra 2. halvår: **Storeholm** 530 23/10, **Arreskov Sø** 755 28/12.

Spidsand *Anas acuta*

Første jagttagelser: **Egensedybet** 18 2/1 og **Monnet** 16 20/1.

Da der ingen store forårstal er fra Henninge Nor, er det **Viggelsø** som i 1994 kan opvise amtets klart største tal: 280 16/3 og 253 3/4.

Der er indberettet 22 ynglepar fordelt på 13 lokaliteter, heraf kun 5 par på Tåsinge.

Største træktal fra **Dovns Klint**: 179 20/9.

Største rasttal fra efteråret:

Egensedybet 124 6/9, **Storeholm** 200 4/11.

Atlingand *Anas querquedula*

Et tyndt år for atlingand. Er kun set på 6 lokaliteter og ingen antal over 3.

Første: **Noret** 1 31/3. Største antal: **Tryggelev Nor** 3 16/4, **Kærby Fed** 3 20/4, **Noret** 3 7/5.

1 ynglepar på Tåsinge.

Sidste obs.: **Tryggelev Nor** 2 24/9.

Skeand *Anas clypeata*

Ligesom 1993 et år under middel. Kun 3 lokaliteter har tal over 100: **Brændegård Sø** 154 27/9, **Tryggelev Nor** 100 16/10, **Arreskov Sø** 130 29/10 og 166 13/11. 29 ynglepar indberettet fra 19 lokaliteter.

Rødhovedet and *Netta rufina*

Vejlen, Tåsinge 1 han 31/3 (PVR), **Østerøso**, Knudshoved 1 han 11/5 (HEL), **Bøjden Nor** 1 han fra 3/12 til 17/12 som blev set af mange, **Tryggelev Nor** 1 han 12/12 (OHG).

Taffeland *Aythya ferina*

De største forekomster nævnes: 105 i **Slambassinet** 2/1 er mange her **Arreskov Sø** 350 19/1 og 800 4/12. **Bøjden Nor** 300 17/1 og 1500 3/12. **Thurø Bund** 150 18/2, **Vejlen** 300 15/4 og 354 27/8, **Egensedybet** 350 3/11, **Hvidkilde Sø** 570 10/11, **Tryggelev Nor** 800 20/12. **Tranekær Slotssø** har huset et meget stort antal taffelænder i efteråret: 1000 10/9 og 1200 2/10 (CLD). 6 ynglepar i **Noret/Vejlen** og 1 i **Stenstrup Lergrave**

Troldand *Aythya fuligula*

Et år med mange store forekomster:

Bøjden Nor 1000 4/1, 1000 3/12

Arreskov Sø 2000 9/1, 4400 15/1, 3000 30/1,

3000 2/11, 6000 18/11, 4900 7/12

Hvidkilde Sø 4000 24/1 og 2/2, 2400 10/11

Vestermade ved Od. Fjord 2000 5/2

Fåborg Fjord 2000 16/2 og 24/2

Thurø Bund 1200 18/2

Rudkøbing Havn 5500 22/2

Havet ud for Vornæs 4000 28/2

Nakkebølle Fjord 1000 9/3

Henninge Nor 10.000 20/3, 2000 1/4

Vejlen 1500 15/4

Tryggelev Nor 6000 20/12

28 ynglepar på 12 lokaliteter, heraf 6 par i **Vejlen** og 6 par i **Arreskov Sø**

Bjergand *Aythya marila*

Egensedybet 1200 2/1, 960 16/1 500 13/11 650 27/12

Bøjden Nor 6000 4/1, 2500 17/1, 2000 25/3, 2000 3/12 4500 4/12, 6000 20/12

Thurø Bund 11.180 11/2

Fåborg Fjord 2500 24/2

Henninge Nor 550 23/4

Halen, Helnæs 150 21/3

Ærøskøbing 300 3/4

Tryggelev Nor 290 16/4

Ederfugl *Somateria molissima*

Et stort nordgående ederfugletræk 29/1 ud for **Horseklint**: 6210 foruden 1000 rastende på havet. Andre store rasteflokke. **Thurø Rev** 2000 19/2, **Langelandsbroen** 3200 18/2, **Dovns Klint** 3000 25/2, **Hov Nordstrand** 4000 25/2.

Stengade Strand 4500 6/3, **havet ud for Bøjden Nor** 14.200 4/3 og 8000 19/3, **Nr. Nærá Strand** 5400 9/3 og 20/3, **Helnæs** 10.000 21/3.

Fra sidst i februar til midt i april trækbevægelser mod syd og øst: **Monnet** 1000 26/3, **Sdr. Hjørne** 3600 30/3, **Dovns Klint** 11.000 2/4, **Sdr. Hjørne** 4200 2/4, **Vesteregnet** 10.000 2/4, **Sdr. Hjørne** 3100 15/4, **Vesteregnet** 6400 17/4.

3800 ynglepar på 40 lokaliteter er en fordobling i forhold til sidste optælling i 1990. Den klart største yngleplads er **Dræet** ved **Æbelø** med 1500 par, men også **øerne** i **Odense Fjord** markerer sig stærkt: ialt 660 par på 12 øer i fjorden. Størst her er **Viggelsø** med 260 par.

Største træktaal fra **Sydlangeland** i efteråret: 3000 2/10, 5000 7/10, 6000 8/10, 7500 9/10, 9000 17/10, 13.500 18/10, 10.000 19/10, 16.000 20/10.

Også store træktaal fra **Sdr. Hjørne**, f.eks.: 9300 26/10, 5400 4/11, 4200 7/11, 4900 12/11, 7400 13/11, 4500 15/11, 5900 22/11 og hele 14.700 4/12 (PDP).

Kongeederfugl *Somateria spectabilis*

Hele 2 iagttagelser i 1994 og begge set af Torbjørn Eriksen: En 2k han ud for **Flyvesandet** 9/3 og en adult han ved **Dovns Klint** 13/10.

Havlit *Clangula hyemalis*

Som sædvanlig kun småflokke alle andre steder end ud for **Sydlangeland**. De største flokke ved **Dovns Klint**: 2000 25/2, 2400 16/4 og 3400 17/4.

Sortand *Melanitta nigra*

En usædvanlig indlandsobs.: **Brændegård Sø** 1 han 1/1 (NLA). Træk ved **Fyns Hoved**: 100 15/1, 133 16/1, 250 29/1, 280 31/1. De største flokke: omkring 100 ud for **Flyvesandet** i jan/febr, stigende til 250 19/2 og 445 9/3. **Haløen**, **Helnæs** 480 21/3, **Havet ud for Tryggelev Nor** 250 1/4, **Sdr. Hjørne** 220 5/4, **Dovns Klint** 150 17/4.

Største flokke i efteråret: **Horseklint** 200 18/9 og 123 2/11, **Dovns Klint** 158 20/9, 105 8/10 og 186 20/10.

Fløjsand *Melanitta fusca*

Langt de fleste set fra de nordfynske kyster: **Horseklint** 57 31/1, **Flyvesandet** 60 19/2, **Tørresø** 150 25/3. Største tal fra **Sydlangeland**: 22 på havet ud for **Tryggelev Nor** 24/4.

Hvinand *Bucephala clangula*

Egensedybets stod for årets klart største forekomster 705 30/1, 828 3/11 og 1079 27/12.

Men der var også pæne flokke andre steder

Nr. Nærá Strand 360 8/1,

omkring **Viggelsø** 412 15/2, **Lillestrand** 245 18/2,

Fåborg Fjord 260 24/2, **Siø** 100 25/2,

Emtekær Nor 185 19/11, **Seden Strand** 828 21/12

Oversommrende hvinænder i **Slambassinets**,

Gamborg Inderfjord, **Arreskov Sø** og **Bøjden Nor**

Hele 35 i **Keldsnor** 24/7 (THH)

Lille skallesluger *Mergus albellus*

Arreskov Sø og **Brændegård Sø** er som sædvanlig de lokaliteter som huser flest små skalleslugere i vintermånederne. Max.tal **Brændegård Sø**: 3 han + 11 hun 15/1 og 4 han + 14 hun 24/1. Max.tal **Arreskov Sø**: 8 han + 2 hun 15/1 (EEH). Når søerne er tilfrosede befinder fuglene sig ofte i **Fåborg Fjord**, således 30 24/2 (PDP).

Andre lokaliteter: **Hvidkilde Sø** 4 24/1 (JSA) og 5 2/2 (AB), **Svendborg Sund** 10 6/2 (EEE), **Stige Ø** 6 hun 23/2 (KBL), **Thurø Bund** 14 24/2 (AB). Selv **Slambassinets** har haft lille skallesluger: 1 hun 29/1 (KBL)

Sidste forårsobs.: **Hjulby Sø** 1 2/4 (HEL).

Første efterårsobs.: **Lunden**, **Sydlangeland**. 1 trak syd 4/11 (THH).

Første efterårsobs.: **Lunden**, **Sydlangeland**. 1 trak syd 4/11 (THH).

Keldsnor 1 25/12 (OHG). I nov/dec ellers kun set i **Arreskov Sø**. Største antal 8 han + 7 hun 31/12 (EEH).

Toppet skallesluger *Mergus serrator*

Største flokke: **Bredholm** 100 8/1, **Horseklint** 87 NV 31/1, **Skarø** 210 6/2, **Damsbo Strand** 170 8/2, **Thurø Rev** 100 8/2, **Siø** 300 25/2, **Nr. Nærá Strand** 83 9/3, **Helnæs** 77 21/3, **Egensedybets** 109 18/4, omkring **Viggelsø** 267 7/5.

Største sydtræk fra **Langeland**: 100 19/10, 81 20/10, 100 21/10, 210 4/11 (THH).

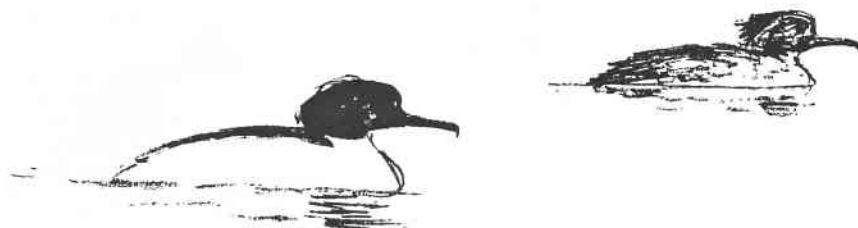
Stor skallesluger *Mergus merganser*

De sydfynske søer som normalt huser flere hundrede store skalleslugere har skuffet i 1994. Største antal: **Arreskov Sø** 64 15/1, 170 10/3 og 90 17/12 **Brændegård Sø** 38 15/1 og 48 10/12. Største tal fra **Hvidkilde Sø** er 45 24/1. **Rudkøbing Havn** 94 22/2. **Fåborg Fjord** 77 24/2, **Siø** 100 25/2

Sidste forårsobs.: **Nørre Sø** 11 22/4.

Første efterårsobs.: **Keldsnor** 1 11/10.

I 2. halvår er største antal store skalleslugere i **Brændegård Sø** 48 10/12 og i **Arreskov Sø** 90 17/12

Hvepsevåge *Pernis apivorus*

Forårets første blev set **Øster Hæsing** 9/5 (EEH). Relativt få fugle er set i foråret: **Tryggelev Nor** 90 N 14/5 (THH), **Fyns Hoved** 107 NØ 18/5 (FES), (samme dag trak 23 ved **Enebærodde** THH), **Fyns Hoved** 126 N 21/5 (FET) og **Elvedgård/Mølleskov** 30 N 23/5 (ET).

	ult	pri	med	ult	pri	med	ult	pri	
	jul	aug	aug	aug	sep	sep	sep	okt	total
Sydlangeland	34	7	47	996	750	146	1	2	1983

Som det ses i skemaet trak 1983 hvepsevåger på **Sydlangeland**, heraf hele 34 sidst i juli og 2 sene 9/10. De største dage: 141 26/8, 210 27/8, 501 31/8, 317 1/9 (AB så 188 SV over **Thurø** samme dag), 141 2/9 og 100 10/9 (SYD). Ved **Tranekær** trak 131 SV 8/9 (CLD) og samme dag sås kun 50 på **Sydlangeland**. At hvepsevåger er mere sydligt orienteret end musvåger kan ses af, at der kun observeredes 7 trækkende hvepsevåger på **Horne** i efteråret.

Sort glente *Milvus migrans*

Det blev et flot år med 14 forskellige fugle, bl.a. takket være en varm juli måned. Den første af forårets 5 sorte glenter sås meget tidligt, nemlig 28/3 ved **Langesø** (FET). Derefter fulgte: **Gulstav** 1 Ø 30/4, **Vesteregn** 2 ad N 13/5 og **Fyns Hoved** 1 N 21/5 (alle FET)!

I sommeren, eller måske rettere det tidlige efterår, blev der set 7 fugle på **Sydlangeland**: 1 trk. 24/7, 1 rast 27-29/7 hvor den trak, herudover 3 trk. 27/7, i trk. 29/7 og 1 trk. 31/7 (OHG, FET, THH).

I det "rigtige" efterår trak yderligere 2 af de sorte: 1 24/9 og 1 12/10 (SYD, GKN).

Rød glente *Milvus milvus*

Katastrofalt få fugle set i foråret. Kun 9 røde glenter blev det til: 6 på **Fyn**, 2 på **Tåsinge** og kun 1 på **Langeland**!

I efteråret sås mange glenter både på **Sydlangeland** og **Horne**, bl.a. fordi der har været ganske god dækning begge steder:

	ult	pri	med	ult	pri	med	ult	pri	med	ult	tot.
	jul	aug	aug	aug	sep	sep	sep	okt	okt	okt	
Horne	0	0	0	0	0	0	6	9	3	1	19
Sydlangeland	7	5	1	1	1	11	36	38	18	9	127

På **Sydlangeland** blev de bedste dage: 25 25/9, 12 8/10, 10 9/10, 12 10/10 (SYD), og altså ingen storforekomster som i 1993. På **Horne** var der ingen dage med mere end 4 (6/10, PDP). Årets sidste fugl blev set ved **Kerteminde** så sent som 3/12 (FES).

Havørn *Haliaeetus albicilla*

Et flot år med 11 havørne, kun overgået af 1993 hvor totalen var 13. Arten er helt klart blevet mere almindelig i forhold til firserne.

Fra 1. halvår: **Arreskov Sø** 1 2k 16/2 (EEH), **Nordenbro** 1 2k Ø 3/4 (½ time efter skrigeørnen, THH, JSA) og **Damsbo Skove** 1 NØ 5/4 (PDP).

Hele 8 fugle i 2. halvår: **Fakkebjerg** 1 1k 23-24/9, hvorefter den trak ud via **Ristinge**. **Arreskov Sø** 1 4-16/10 og 1 9-16/12 (EEH), **Gyldensten Gods** 1 1k 14-15/10 (JEB), **Horne** 1 1k SV 25/10 (PDP), **Sydlangeland** 1 1k trk.forsøg 30/10 (SYD) og året sluttede med en adult havørn S ved **Gulstav** 30/12 (OHG).

Rørhøg *Circus aeruginosus*

Årets første fugl ankom helt sædvanligt 18/3 til **Noret**, **Tåsinge** (PVR), mens den sidste var en halvsen på **Horne** 19/10 (PDP).

Kun meget spredt forårstræk, hvor flest blev set på **Enebærodde** 25/4 (THH) og **Tryggelev Nor** 13/5 (FET). Begge steder 8 trækkende.

På **Sydlangeland** blev det, p.g.a. ekstra god dækning, et af de bedste efterår nogensinde med 335 trækkende rørhøge. De største dage var: 20 22/8, 25 23/8, 35 31/8, 50 10/9, 23 14/9 og 24 20/9.

	ult	pri	med	ult	pri	med	ult	pri	med	
	jul	aug	aug	aug	sep	sep	sep	okt	okt	total
Horne	0	0	0	13	3	2	2	0	1	23
Sydlangeland	15	5	8	100	92	100	15	0	0	335

Blå kærhøg *Circus cyaneus*

Alle obs. af mere end 1 kærhøg i 1. halvår: **Gyldenstens Enge** 2 17/1 (JSA), **Maden**, **Helnæs** 2 13/2 og 6/3 (ELT), **Hjortø** 3 3/4 (EEE), **Fyns Hoved** 2 21/4 og 3 trk. 23/4 (FES), **Horne** 2 NØ 24/4 (PDP), **Stavreshoved** 3 trk. 25/4 (JHJ).

	ult	pri	med	ult	pri	med	ult	pri	total
	aug	sep	sep	sep	okt	okt	okt	nov	
Horne	0	0	0	2	4	3	0	1	10
Sydlangeland	4	4	14	9	4	9	1	2	47

De største dage i efteråret på **Sydlangeland** blev: 4 18/9, 5 20/9 og 5 25/9, alle trækkende.

Mere end 1 rastende blå kærhøg blev i efteråret kun set ved **Egensedybet**: 2 21/10 (KDJ) og 2 25/11 (KBL).

Hedehøg *Circus pygargus*

Et flot år med 11 hedehøge, alle trækkende: **Vesteregn** 1 ad hun og 1 3k han NØ 23/4 (FET), **Enebærodde** 1 ad han NØ 25/4 (THH) og **Elvedgård/Mølleskov** 1 hun N 23/5 (ET).

I efteråret trak 6 på **Sydlangeland**, heraf i aug.: 1 8/8, 1 20/8, 2 23/8 og 1 31/8 (SYD) og **Horne** 1 SV 31/8 (PDP).

Til allersidst en nærmest steppehøgesen fugl der trak på **Sydlangeland** 18/10 (EEH).

Duehøg *Accipiter gentilis*

Der er set ca. 55 duehøge i 1994. I løbet af foråret trak 4 ved **Fyns Hoved** og på **Sydlangeland** blev det til 5 trækkende i efteråret. Ellers drejer det sig hovedsageligt om 1-2 fugle på ynglepladser i alle ender af amtet.

Spurvehøg *Accipiter nisus*

Et pænt forår med træktal fra flere lokaliteter. Der er dog kun obset få dage alle steder. **Fyns Hoved** havde blot 133 trækkende. **Sydlangeland** havde i alt 121, **Horne** 102 og **Enebærodde** 106. Topdagene var: 16/4 hvor **Horne** havde 29 (PDP) og **Tryggelev Nor** 95 (FET); og 25/4, hvor **Horne** havde 15 (PDP) og **Enebærodde** 62 (THH).

	ult	pri	med	ult	pri	med	ult	pri	med	ult	pri	med
	jul	aug	aug	aug	sep	sep	sep	okt	okt	okt	nov	nov
Horne	0	0	1	31	29	72	83	89	55	29	12	7
Sydl.	6	5	150	507	682	1670	929	340	258	238	9	0

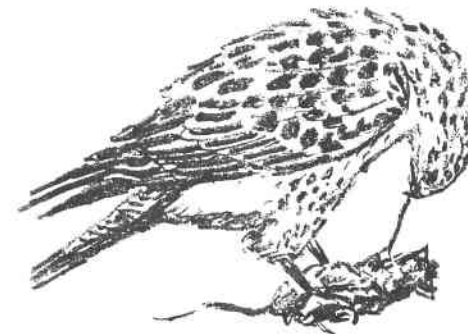
Total for **Horne**: 408. Total for **Sydlangeland**: 4794.

De bedste dage på **Sydlangeland** : 120 20/8, 116 27/8, 253 2/9, 140 10/9, 180 13/9, 165 14/9, 123 17/9, 151 18/9, og ny dagsrekord: 984 20/9, 113 24/9, 516 25/9, 163 9/10, 107 12/10 og 103 22/10 (alle SYD)

Musvåge *Buteo buteo*

Foråret bød ikke på de store træktal, hvor **Horne** dog viste, at man også kan se træk her om foråret, med i alt 634 trækkende musvåger. Til sammenligning havde **Fyns Hoved** 755 og **Enebærodde** 159. de bedste dage blev: **Horseklint** 420 27/3, **Horne** 280 NØ 16/4 og 259 NØ 27/4, **Fyns Hoved** 106 20/4 og 100 23/4.

Det blev et flot efterår med store tal fra både **Horne** og **Langeland**. En interessant observation af et stort indtræk langs **Storebæltsbroen** tyder på, at musvågerne måske vil bruge broen som landkendingsmærke og krydse **Storebælt** her i kraftige vestlige og nordvestlige vinde. Hold øje med denne "nye" trækrute, som måske også er et godt sted om foråret.

Fordelingen af trækkende fugle for Horne og Sydlangeland er vist i 10-dages perioder i nedenstående skema:

		pri	med	ult	pri	med	ult	nov	total
	aug	sep	sep	sep	okt	okt	okt		
Horne	28	38	793	1065	2752	736	19	40	5611
Sydlangeland	34	56	1112	1994	4594	1967	75	0	9779

Alle dage med over 500 musvåger nævnes: **Dovns Klint** 928 SV 20/9, **Horne** 720 SV 20/9, **Horne** 525 SV 23/9, **Dovns Klint** 1103 SV 25/9, **Knudshoved ved Storebæltsbroen** 1125 indtrækkende 4/10 (THH), **Sydlangeland** 2200 trk. 9/10, **Horne** 1500 SV 9/10, **Sydlangeland** 1900 trk. 10/10, 798 12/10 og 602 16/10. **Gråsten Nor** 664 trk. 17/10 (JHJ). Derudover bør **Thurø** 320 V 17/10 (AB) også nævnes, da de sammen med fugle fra Gråsten Nor samme dag, giver et sjovt billede af trækket. Samme dag noterede Horne 94 trækkende og Sydlangeland 90. Dvs. at alle vågerne trak ud over Øhavet i en rute, der gik lige imellem disse to normalt bedste træksteder. Fugletrækket er ikke sådan at styre! Ubenævnte obs. er: Horne: PDP, Sydlangeland: SYD, THH.

Fjeldvåge *Buteo lagopus*

Et noget magert år, på linie med de forrige - i alt 128 fugle, hvilket dog er lidt bedre end sidste år.

I perioden 1/1-11/4 sås 13 fjeldvåger fordelt på 8 lokaliteter. Fra 12/4 til 21/5 sås 25 trækkende fugle, hvor **Fyns Hoved** 4 23/4 (FES) og **Stavreshoved** 11 NØ 25/4 (JHJ) (årets bedste) blev højeste antal.

Sidste halvår bragte i perioden 31/8-31/12 51 trækkende og 39 rastende fugle. Bedste dage blev **Sydlangeland** 10 trk. 9/10, 6 trk. 10/10, 5 trk. 11/10 (SYD) og **Gråsten Nor** 8 trk. 17/10 (JHJ).

Efterårets gang for Horne og Sydlangeland vist i skemaform:

	sept	pri. okt.	med. okt.	ult. okt.	total
Horne	2	1	6	0	9
Sydlangeland	1	12	19	1	33

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina*

En adult lille skrigeørn blev set på træk ved **Horne** 14/9 (PDP). Godkendt af SU.

Stor skrigeørn *Aquila clanga*

Hele 3 fund på ét år er uhørt, og dog skete det samme i 1987, og med en enkelt observation i 1991 giver det en samlet total på 7 fugle i Fynsrapportens 14-årige historie. Iagttagelserne faldt som følger: **Tryggelev Nor** 1 ad. 3/4 (JSA, THH), **Fyns Hoved** 1 trækforsøgende 5/5 (FES) og **Nordenbro**, Sydlangeland 1 ad. 29/6 (NRA) Så vidt vides er ingen af iagttagelserne tilsendt SU.

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

En blev set ved **Ravnholt** 23/10 (RYT). Desværre blev den ikke vinteren over.

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Der er indsendt 27 observationer fra 1. halvår i perioden 3/4-23/5. Alle dage med mere end én fugl nævnes: **Vesteregn** 3 NØ 23/4 (FET), **Horne** 2 NØ 24/4 (PDP), **Vesteregn** 3 N 13/5 (FET), **Enebærødde** 3 N 18/5 (THH) og 2 N **Elvedgård/Mølleskov** 23/5 (ET).

Det blev et flot efterår med i alt 217-226 fugle. Usikkerheden skyldes, at det har været svært at afgøre, hvor mange forskellige fugle, der har rastet ved **Brændegård Sø**. Alle fuglene er set på Langeland, Horne og ved **Brændegård Sø** på nær 11 observationer.

Efterårets fordeling for de 3 store lokaliteter vist i 10-dages perioder i skemaform.

	31/7	med	ult	pri	med	ult	pri	total
	10/8	aug	aug	sep	sep	sep	okt	
Horne	0	1	1	1	1	0	1	5
Sydlangeland	6	8	71	42	53	4	0	184
Brændegård	5-7	2	5-10	1-3	3	0	1	17-26

Følgende observationer fortjener ekstra spalteplads: I lange perioder har der rastet mellem 1 og 5 fiskeørne ved **Brændegård Sø** - flest 5 rast 5/8 (PDP), **Tryggelev Nor** 12 SV 23/8 (THH), **Sydlangeland** 10 SV 31/8 og 19 2/9 (SYD) "Ny rekord" jublede de glade observatører og fik dermed has på den 8 år gamle rekord på 16 fiskeørne 16/4 ved Hennesved. Men, men, men...kun 15 dage senere sås 22 SV 17/9 **Sydlangeland** (SYD) Endnu en ny dagsrekord for Fyns Amt og så blev der jublet igen! Endelig skal også nævnes **Tranekær** 5 SV 8/9 (CLD) og **Dovns Klint** 10 SV 20/9 (THH)

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Foråret bød på nogle enkelte pæne trækdage: **Horseklint 11 NØ 27/3, Tryggelev Nor 15 NØ 16/4, Vesteregn 6 N 13/5 og Fyns Hoved 6 N 21/5** (Alle FET).

En enkelt sommerobs. skal nævnes: Et stort kuld på 6 unger blev ringmærket 12/6 på **Jøvet, Fyns Hoved** (FES).

Efterårets største trækdage er alle fra **Sydlangeland**: 13 23/8, 20 2/9, 18 14/9, 45 17/9, 45 18/9, 29 20/9 og 20 23/9 (THH, SYD).

Aftenfalk *Falco vespertinus*

Et magert år med kun 4 observationer: **Vesteregn 1 2k hun 12/5** (FET), **Klise Nor 1 2k han 3/7** (OHG), **Fakkebjerg 1 2k han N 27/7** (THH) og **Sydlangeland 1 trk 24/9** (SYD).

Dværgfalk *Falco columbarius*

Årstotalen blev på 130 med 22 i første halvår og 108 i andet. I foråret er samtlige observationer enkeltfugls- iagttagelser på nær **Sydlangeland 3 23/4** (FET) og samme dag **Fyns Hoved 2** (FES).

Efteråret fordeler sig med 11 dværgfalk fra Horne, 84 fra Langeland og 13 fugle spredt fra det øvrige amt. bedste dage blev: 4 13/9, 4 14/9, 15 18/9, 14 20/9, 4 25/9, 4 2/10 og 7 11/10 alle trækkende på **Sydlangeland** (THH, SYD)

Efteråret vist for Horne og Sydlangeland i skemaform:

	ult aug	pri sep	med sep	ult sep	pri okt	med okt	ult okt	total
Horne	0	0	0	1	9	1	0	11
Sydlangeland	2	4	43	11	5	15	2	84

Lærkefalk *Falco subbuteo*

Et antalsmæssigt normalt år - i alt 41 observationer. Foråret gav 14 fugle med første fugl **Enebærødde 25/4** og **Fyns Hoved 2 N 21/5** blev bedste dag. 9 af de 14 lærkefalk blev set på Fyns Hoved.

Et efterår med i alt 28 fugle, som fordelte sig således: Sydlangeland 23, Horne 3, **Hesbjerg Skov 1 20/9, Arreskov Sø 1 24/9**. De bedste dage blev 2 2/9, 2 20/9, 4 24/9, 4 25/9 og 2 26/9, alle trækkende på **Sydlangeland**. På nær 1 fugl **Sydlangeland 27/7**, så er alle fra september.

	pri. sep	med. sep	ult. sep	total
Horne	2	1	0	3
Sydlangeland	5	6	11	22

Jagtfalk *Falco rusticolus*

En 1k rastede i **Keldsnor/Gulstavområdet 12-14/10**. Den blev opdaget 12/10 ved at den fløj skrigende fra vest til Keldsnor. Den havde et mindre pattedyr i fangerne og blev forfulgt af en bande krager. De næste par dage blev den set ved Keldsnor (SYD).

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Et flot år med 23 observationer. Det er dermed på niveau med de sidste par år. På landsplan bliver arten mere og mere hyppig, og det smitter også af på Fyns Amt, hvor der er en tendens til, at nogle vandrefalke raster i længere perioder. I år har **Viggelsø** haft én fugl og **Monnet** hele to fugle i længere tid.

Foråret gav blot 2 fugle: **Viggelsø 1 ad. han rast 20/3** (KDJ) og **Tryggelev Nor 1 ad han NØ 16/4** (FET).

Efteråret bød på mange fugle, men på få lokaliteter. Så for overskuelighedens skyld nævnes fuglene på denne måde:

Skårupøre Sund 1 6/9 (AB)

Sydlangeland 1 ad han trk. 13/9, 1 ad han trk. 14/9, 1 trk. 15/9, 1 trk. 17/9, 2 trk 20/9, 1 trk. 24/9, 2 trk. 25/9, 1 trk. 11/10, 1 2k hun trk. 24/10, 1 ad han trk. 27/10, 1 rast 4 /12 (alle SYD).

Horne 1 N 4/10 (PDP)

Viggelsø 1 8-14/10 (KDJ) og 1 6/12 (KBL)

Monnet 1 1k rast 30/11 (MMJ), 2 rast 4/12 (AB), 1 1k han rast 20/12 (THH, FET)

Brændegård Sø 1 rast 7/12 (FET)

Tårup Inddæmmede Strand 1 rast 24/12 (MMJ)

Agerhøne *Perdix perdix*

Årets største observationer: **Arreskov Sø 14 24/2, Viggelsø 17 12/10, Søllinge 14 30/10** og **Vindinge Å 14 30/10**. Årets største antal observerede ynglepar er 4 par på **Bogø**.

Vagtel *Coturnix coturnix*

Efter at der i de seneste år "kun" blev observeret en enkelt vagtel om året på Fyn, skete der i 1994 en fordobling af antallet: **Espe 1 1-2/6 (BSN)** og **Geelså Enge 1 17/7 (HEL)**.

Vandrikse *Rallus aquaticus*

Vandrikse er iagttaget på 17 lokaliteter. De største observationer blev 5 i **Gamborg Inderfjord 17/5**, 4 fugle i **Vejlen**, Tåsinge 21/5 og 4 i **Fredmosen 25/5**.

Grønbenet rørhøne *Gallinula chloropus*

De største koncentrationer hos denne art registreres normalt i byernes parker, samt langs Odense Å. Således også i 1994. Årets max.tal: **Odense Å (Dalum) 17 14/2**, **Fruens Bøge 36 27/11**, **Munke Mose 26 9/12**. De største yngletal: **Odense Å (fra Åsum til udløb) 12 par** og **Viggelsø 9 par**.

Blishøne *Fulica atra*

Igen er amtets største observationer fra **Egensedybet: 4190 10/10**. Andre lokaliteter med over 1000 blishøns: **Rudkøbing Havn 1350 22/2**, **Stige Ø 1050 23/2**, **Fåborg Fjord 1000 24/2**, **Siø 1500 25/2**, **Arreskov Sø 1087 24/7**, **Keldsnor 1020 11/10**, **Thurø Bund 1140 4/12**.

Af større ynglefund skal nævnes: 48 par i **Arreskov Sø 23/5 (EEH)** og 41 **Vejlen (PVR)**.

Trane *Grus grus*

Årets total blev ikke mindre end 29 traner. (Det største antal siden 1987). Noget usædvanligt for 1994 blev næsten alle fuglene set i foråret.

Alle iagttagelser: **Tranekær 8 NØ 12/3 (CLD)**, **Tryggelev Nor 1 V 3/4 (THH)** og 4 **NØ 16/4 (FET)**, **Nordenbro 1 Ø 3/4 (THH)**, **Sdr. Hjørne 1 NØ 24/4 (PDP)**, **Gyldenstens Enge 5 SØ 1/5 (HEL)**, **Viggelsø 4 rast 10/5 (KDJ)** og **Keldsnor 1 rast 13-15/5 (THH, FET, SEE)**.

En enkelt efterårsobs.: **Dovns Klint 4 trk. 7/10 (SØB, OTØ)**.

Strandskade *Haematopus ostralegus*

Der var pæne strandskadeforekomster i det nordfynske i 1. halvår. "Vinterskaderne" holdt som sædvanlig hovedsageligt til ved **Nr. Nærrå Strand (37 16/1 og 89 3/2)** og ved Fyns Hoved, hvor **Lille- og Fællesstrand** tilsammen havde 116 15/1 og hele 340 18/2.

I marts og april, hvor nordtrækket er på sit højeste, er der større ansamlinger på disse lokaliteter: **Stige Ø 70 10/3**, **Nr. Nærrå Strand 170 20/3**, 160 13/4, **Viggelsø 85 16/3**, 119 18/4, **Monnet 120 2/4**, **Fællesstrand FH 250 5/4** og **Storeholm 158 17/4**.

Strandskaden er den art, hvor der i 1994 er indrapporteret yngel fra flest lokaliteter, nemlig i alt 62 lokaliteter, som tilsammen havde 354 par strandskader. De fleste lokaliteter er småøer, hovedsagelig i Odense Fjord og Det sydfynske Øhav. De største ynglepladser er: **Monnet 50 par**, **Mejlø 28 par**, **Viggelsø 22 par**, **Dejrø** og **St. Svelmø** hver 20 par, **Bredholm 17 par**, **Storeholm 13 par**, **St. Egholm** og **Vogterholm 10 par**.

I modsætning til tidligere år er der ikke set ret mange strandskader på træk på Sydlangeland. **Bukkemose Strand 20 SV 30/7** er højeste tal herfra.

Rastende flokke under trækket er der heller ikke så mange af: **Slambassin** omkring 50 i juli/aug. **Dræet 140 10/7**, **Storeholm 210 22/7** og **Gyldenstens Enge 156 30/7** er de mest markante.

I efteråret har kun **Storeholm** flokke på over 100: 153 19/8 og 142 23/9. Først i begyndelsen af dec. kommer **Nr. Nærrå Strand** op over 100: 114 2/12 og 102 21/12.

Klyde *Recurvirostra avocetta*

De første kom tidligt: **Enebærødde 2 6/3 (THH)**. Forårets klart største forekomster var: **Gyldenstens Enge 35 13-27/3**, 133 10/4, **Viggelsø 105 3/4**, 150 17/4, 134 30/4, 90 19/5 og **Storeholm 150 21/5**.

Og så en sørgelig historie: Klyderne på **Viggelsø** yngede med 42 par, men ingen unger kom på vingerne. Det har flere årsager: udtørring af engen, rederne blev nedtrampet af køer og der var predation af måger og ræve (kilde: KDJ). I juni havde klyderne øjensynligt fået nok af **Viggelsø**, og samtidig med at antallet faldt her, steg det markant i det nærliggende **Slambassin**. 70 22/6, 101 30/6. Sidst i juni lå 13 klyder på rede på dæmningen ud mod kanalen, men alle reder blev også her hurtigt forladt.

Bortset fra **Slambassin**, hvor antallet i juli lå på 20-30 og i aug. på under 10, er der så at sige ikke registreret klyder i 2 halvår. Eneste træktal er: **Sydlangeland 7 trk. 23/8** og 18 S 25/9 (THH) Sidste klyde i **Slambassin**: 1 13/10 og sidste overhovedet. **Egensedybet 1 2/11 (KBL)**.

Lille præstekrave *Charadrius dubius*

Årets første: **Arreskov Sø** 2 2/5 (EEH). I **Slambassinet** ligger antallet i maj og juni på 2-3, hvorefter tallet stiger gennem hele juli: 3 25/6, 8 30/6, 14 15/7, 9 ad + 9 1k 19/7 og hele 26 29/7 (JNK). Efter 1. aug. er de adulte fugle stort set væk og højeste tal er herefter 8 1k 3/8.

Øvrige forekomster: **Geelså Enge** 8 ad. + 4 1k 15/7 (HEL), **Keldsnor** 1 1/8 (THH), **Viggelsø** 10 1k 6/8 (KDJ), **Brændegård Sø** 1 8-12/8 (KBL, HKN), **Bøjden Nor** 3 26-27/8 (PDP, EEH).

Sidste obs.: **Slambassinet** 4 16/8 (HEL).

Stor præstekrave *Charadrius hiaticula*

Den første blev set på **Thurø Rev** 19/1 (JSA). Herefter **Fællesstrand** 3 6/2 (FES). Som sædvanligt kun moderate forårstal, hvoraf de største er: **Enebærrodde** 15 6/3 og 22 19/5, **Viggelsø** 15 8/3, **Bøjden Nor** 17 11/3, **Fællesstrand** 15 19/3 og 30 21/4, **Slambassinet** 14 13/4, **Nr. Nærá Strand** 18 18/4, **Monnet** 18 8/5.

66 ynglepar er indrapporteret fra 27 lokaliteter. De største er: **Tornen FH** 12 par, **Monnet** 9 par, **Thurø Rev** 4 par, **Storeholm** 3 par. Alle øvrige lokaliteter har ikke over 2 par.

De største efterårskoncentrationer var som ventet i **Slambassinet**:

40 8/8, 68 14-18/8. 110 19/8,

hvorefter antallet falder brat:

11 20/8, 30 28/8.

Herudover kan kun **Storeholm**

opvise antal over 35:

103 5/8, 61 19/8, 40 23/9 og 25 8/10.

De sidste: **Nr. Nærá Strand** 7 21/12 (FET).

Hjejle *Pluvialis apricaria*

Egensedybet havde pæne flokke i årets første måneder: 700 2/1 og 600 1/2 (KDJ, KBL), **Nr. Nærá Strand** derimod kun 30 8/1. **Scheelenborg** på Hindsholm havde 200 trækkende S 15/1 (FES). **Stige Ø** 150 11/2 (FET).

I marts og april kommer der mere skred i sagerne: **Hjortø** 1000 21/3 (EEE), **Viggelsø** 104 8/3, 180 20/3 og 215 3/4, **Gyldenstens Enge** 260 13/3 870 3/4 og 1200 10/4 (HEL, THH), **Mågeøerne** 220 20/3 og **Jersore** 950 8/4 (JEB), **St. Egholm** 800 20/4 (ØTÆ), **Nr. Nærá Strand** 300 18/4 (KBL), **Egensedybet** 650 20/4 (KDJ). Men det er **Monnet**, som det er set i tidligere år, der har forårets klart højeste tal: 2750 2/4 (PVR). Her ses også forårets 3 sidste hjejler 28/5.

17/7 ses de første efterårshjejler på 3 forskellige lokaliteter. Første større efterårsobs.: **Egensedybet** 225 6/8.

Her følger 2. halvårs største tal for de bedste lokaliteter:

Egensedybet 700 22/8, 1000 3/9, 1500 22/9, 2000 9/10, 2500 26/10, 1800 10/11, 1000 27/11, 180 27/12 (KDJ, KBL, NLA, MMJ, THH))

Storeholm 350 19/8, 1250 23/9, 700 23/10 (PHH)

Nr. Nærá Strand 2000 31/8, 5000 22/9, 2000 8/10, 257 21/12 (KBL, THH, JEB, FET)

Mågeøerne 600 26/8, 1400 15/10, 700 12/11 (JEB)

Viggelsø 1150 5/9, 1100 12/10 (KDJ)

Skarø Rev 1500 24/9 (PHH)

Ny Gesinge 613 16/10 (PVR)

Gyldenstens Enge 1100 13/10, 600 27/11 (JEB, MMJ)

Bogense 850 17/10 (JEB)

Dørholm 570 26/10 (KBL)

Hollufgård 1000 18/12 (KGR), 500 31/12 (AB)

Siø 554 28/12 (FET)

Strandhjejle *Pluvialis squatarola*

Første iagttagelse og 1. halvårs største tal: **Fyns Hoved** 50 23/2 (FET).

Forårstrækket i maj gav kun 12 observationer, hvoraf de største var: **Fællesstrand** FH 5 4/5 og 20 27/5, **Egensedybet** 10 12/5 og 12 19/5, **Nr. Nærá Strand** 40 18/5,

Bredholm 4 21/5, **Monnet** 3 28/5. Forårets sidste: **Thurø Rev** 1 8/6.

Første efterårsobs.: **Egensedybet** 1 3/7. Efterårets største tal:

Egensedybet 17 11/8, 30 22/9, 25 10/10, 45 13/10, 42 26/10, 25 8/11, 1 9/12.

Nr. Nærá Strand 50 19/8, 46 22/9, 55 6/10.

Storeholm 31 19/8, 80 23/9, 54 8/10, 80 23/10, 20 4-25/11.

Fællesstrand 30 rast + 15 V 15/10, 15 29/10, 19 9/11.

Slambassinet 6 29/7, 7 7/8, 7 rast + 14 SV 17/8.

Viggelsø 11 23/8, 24 5/9.

Herudover: **Bukkemose Strand** 45 S 24/8, **Sohovedbugten** 19 11/10, **Dørholm** 20 26/10, **Jersore** 19 29/10.

Vibe *Vanellus vanellus*

En art vi ikke har skrevet om de sidste par år. I 1994 har der været viber hele året igennem. Største tal i jan.: **Viggelsø** 22 15/1 og **Lille Svelmø** 40 24/1.

De største forårstal: **Nr. Nærá Strand** 142 9/3, **Viggelsø** 150 16/3, **Gyldenstens Enge** 112 19/3.

Ynglende viber er indberettet med 248 par på 46 lokaliteter. De største: **Monnet** 44 par, **Viggelsø** 21 par, **Flægen** 12 par, **Stige Ø** 11 par, **Noret** 10 par, **Gyldensten** 10 par, **Vejlen** 9 par.

I juli er der en hel del obs. med omkring 100 fugle, men først i august sniger tallene sig højere op:

Slambassinet 350 4/8, 405 19/8, 418 7/9, 270 9/10.
Bøjden Nor 290 24/8, 400 7/9.
Gyldensten 375 3/9, 400 29/10, 160 27/11.
Egensedybet 300 3/9, 330 16/10, 250 8/11, 160 12/12.
Viggelsø 700 16/9, 522 12/10
Dørholm 520 26/9, 240 26/10.
Øksnehave 400 13/10, **Ravnholt** 600 28/10,
Ny Gesinge 500 30/10, **Kattekilde** 750 30/10.
 Træk:
Dovns Klint 218 trk. 20/9, **Dalby** 300 S 14/10,
Sdr. Hjørne 274 SV 3 /11.

Islandsk ryle *Calidris canutus*

4 forårsagttagelser: **Fællesstrand** 4 23/2 (FET), **Storeholm** 80 17/4 (PHH), **Hofmangave** 2 18-19/4 (THH, KBL). Østræk af sibiriske fugle primo juni er iagttaget over **Fredmosen**: 75 Ø 9/6 (THH).
 Efterårstrækket starter 15/7 med 4 i **Slambassinet**. Største antal her er 10 ad. 7/8 (JSA). Andre større obs.: **Avernakø** 8 14/8 (GKN), **Hofmangave** 18 18/8, 65 indtrk. 19/8 (THH) og 20 6/9 (KDJ), **Storeholm** 8 22/7, 29 10/9, 20 23/10 (PHH), **Nr. Nærá Strand** 14 31/8 (KBL), **Bøjden Nor** 10 10/9 (EEH).
 Sidste fugl: **Svendborg Sund** 1 19/11 (EEE).

Sandløber *Calidris alba*

Slambassinet 3 29/7 (KBL, NLA, JNK), 1 10/8 (MSN), 3 13/8 (HEL) og 2 24/8 (KBL). Herudover kun **Fyns Hoved** 1 trk. 17/10 (FES).

Dværgryle *Calidris minuta*

Kun 1 forårsagttagelse: **Noret** 1 15/5 (PVR).
 Første efterårsobs.: **Fællesstrand** 1 7/7 (FES). De største obs. fra **Slambassinet**: 8 18/7 (NLA), 9 20/7 (KBL), 7 17-19/8 (MSN), 4 7-13/9 (KBL, NLA). Ellers kun set i antal i **Bøjden Nor**: 7 17/8, 4 22/8, 4 5/9, 6 8/9 (PDP) og på **Viggelsø**: 5 16/9 (KDJ).

Temmincksryle *Calidris temminckii*

2 forårsagttagelser: **Slambassinet** 2 5/5 (KBL) og **Tryggelev Nor** 5 N 14/5 (THH).
 Bortset fra **Viggelsø** 1 16/7 (KDJ) og årets sidste: **Noret** 1 5/9 (PVR) er alle fugle set i **Slambassinet**, hvor der konstant var temmincksryler fra 15/7 til 24/8 i vekslende antal. De største obs.: 6 19/7 (SEE, HEL), 5 26/7 (HEL), 6 29/7 (JNK) og 5 9-10/8.

Krumnæbbet ryle *Calidris ferruginea*

Et år under middel. Mange obs. i efteråret af enkelte fugle i **Slambassinet** og **Bøjden Nor**, men de eneste nævneværdige er faktisk disse: Første obs.: **Æbelø Holm** 1 10/7. **Slambassinet** 34 15-17/7, 11 28/7, 12 18/8, 14 23/8, 17 26/8, 16 4/9 og 14 7/9, **Egensedybet** 20 15/7, **Bøjden Nor** 8 19/8, 10 22/8, 15 24/8, 16 29/8. Sidste obs.: **Nr. Nærá Strand** 1 30/9

Sortgrå ryle *Calidris maritima*

5 iagttagelser: **Tornen**, **Fyns Hoved** 1 21/2 (FES), **Fyns Hoved** 3 23/2 (FET), et rekordtal på **Vresen**: 20 16/4 (PHH), **Nr. Nærá Strand** 3 4/5 (FGA) og **Tornen** FH 1 15/10 (FES).

Almindelig ryle *Calidris alpina*

Nedenstående skemaer viser månedsmax. for de 3 største rylelokaliteter:

	jan	feb	mar	apr	maj
Nr. Nærá Strand	650	500	1200	1200	1000
Egensedybet	400	1500	500		
Storeholm				2500	800

Øvrige større flokke i 1. halvår: **Fællesstrand** 970 19/2, **Viggelsø** 700 16/3, **Dræet** 800 8/4, **Mågeøerne** 1500 12/4, **Stige Ø** 850 21/5
 2 ynglepar er indrapporteret.

	aug	sep	okt	nov	dec
Nr. Nærá Strand	2500	3000			1400
Egensedybet	195	650	1500	1720	450
Storeholm	900	2200	510	800	150

Øvrige større flokke i 2. halvår: **Slambassin** 342 29/7, **Dørholm** 1020 14/10, **Bugten ved Kærby Fed** 330 12/10, **Jersore** 430 29/10, **Æbelø Holm** 1200 16/10 og 470 18/12.

Kærløber *Limicola falcinellus*

Kun set i **Slambassin**: 2 ad 17/7 (flere), 1 ad 16/8 (HEL), 1 1k 24/8 (KBL, HEL).

Brushane *Philomachus pugnax*

Et relativt godt år med en del pæne rasttal, mens det til gengæld ser sløjt ud mht. ynglefugle.

2/4 sås 2 tidlige fugle i **Tryggelev Nor** (JSA,THH), ellers blev de øvrige forårsobservationer gjort i perioden 22/4 - 16/5. De største tal sås i **Noret** på **Tåsinge**: 25/4 35, 4/5 42, 12/5 35 og 15/5 50 (PVR). Andre store tal var 24/4 35 **NØ Tryggelev Nor** (FET), 10/5 40 **Flægen** (TBN) og 14/5 30 **Klise Nor** (FET).

Eneste observation af mulige ynglefugle var en han og hun, som 23/6 sås i **Noret** (PVR).

Efterårets første var 29/6 1 han **Slambassin** (KBL). **Søgård Mose** på Sydlangeland blev efterårets bedste lokalitet med 80 20/7, 55 23/7 og 56 26/7 som max tallene (THH). Herudover kan nævnes 23/7 35 **Keldsnor** (THH) og 16/9 42 **Viggelsø** (KDJ), mens også Geelså Enge, Slambassin og Bøjden Nor havde maxtal på over 20 eks. De sidste fugle sås i oktober; 2/10 1 **Egensedybet** (KDJ) og 30/10 2 **Keldsnor** (SYD).

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus*

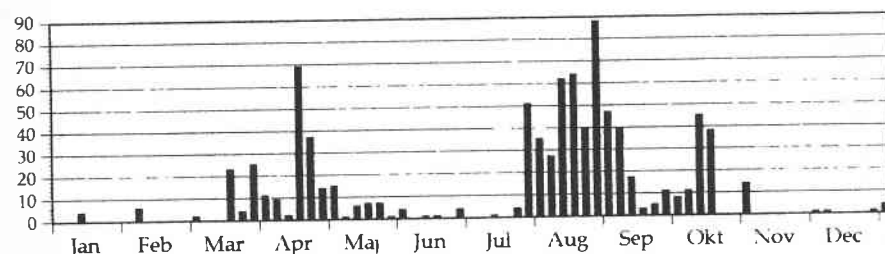
Et pænt år med i alt 10 iagttagelser af 17 fugle. Feddet nord for Helnæs stod for de 11 af fuglene, herunder den vel nok hidtil største fynske vinterobservation på 4 eks. Alle nævnes: 7/1 2 og 19/3 1 **Feddet** (KBL), 2/4 1 **Monnet** (PVR), 20/4 1 **Egensedybet** (KBL), 12/10 1 **Klise Nor** (SYD), 20/10 1 **Gulstav** (SYD), 28/10 1 **Lillestrand** (MMJ), 29/10 4 **Feddet** (KBL), 3/12 1 **Bøjden Nor** (EEH,GKN) og 31/12 4 **Feddet** (KBL).

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Årets største forekomster blev 20/4 28 **Sundet**, **Fåborg** (GKN) og fra efteråret 30/7 22 **Gyldensten** (HEL), 10/8 41 **Bøjden Nor** (PDP), 27/8 54 **Vejlen** (PVR), 2/9 30 trk. **Dovns Klint** (SYD) og 3/9 28 **SV Egensedybet** (KBL).

Fra vintermånedeme 6 iagtt. af 17 fugle, flest 6/2 6 **Skarø** (EEE).

12-17 ynglepar er indrapporteret, heraf 3-5 par ved **Gamborg Inderfjord** (TBN) og på **Tåsinge** 2 par **Noret** og 3 par **Vejlen** (PVR).

Dobbeltbekkasin - forekomsten i Fyns Amt i 1994 angivet som summen af lokalitetsmax. pr. 5 dagesperiode

Skovsneppe *Scolopax rustiola*

Der blev gjort 3 vinterobservationer; 29/1 1 **Sommerhusområdet**, **Fyns Hoved** (FES), 15/2 1 **Tveds Have**, **Brobyværk** (FET) og 22/2 1 **Brockdorff Skov** (SEE,FES).

Forårstrækket/yngetiden bød på i alt 22 fugle, flest 19/4 2 **Nørreskov**, **Tåsinge** (AB), 27/4 2 **Langesø** (THH), 1/6 2 **Svaninge Bakker** (PDP) og 3/6 10 **Brændegård Sø** (HEL).

Fra efteråret blot en enkelt, der blev ringmærket ved **Gulstav Mose** 17/10 (OTØ).

Stor Kobbersneppe *Limosa limosa*

På amtets vigtigste lokalitet for arten, **Monnet**, sås 2/4 7, 8/5 10 og 28/5 10. Ynglebestanden lød på de sædvanlige 5 par (PVR). Arten ynglede endvidere på **Birkholm** med 3 par (2 par i 1993); her sås 24/4 og 7/6 6 fugle (EEE).

Herudover blot et mindre antal trækgæster.

Forår: 17/4 1 N **Enebærrode** (THH), 23/4 1 N **Gulstav** (THH,FET), 25/4 1 **Noret**, **Tåsinge** (PVR) og 1/5 1 **Vejlen** (PVR).

Efterår: 7/7 2 **Gyldenstens Enge** (JEB) samt 22/7 2, 23/9 2 og 4/11 1 **Storeholm** (PHH).

Lille Kobbersnepe *Limosa lapponica*

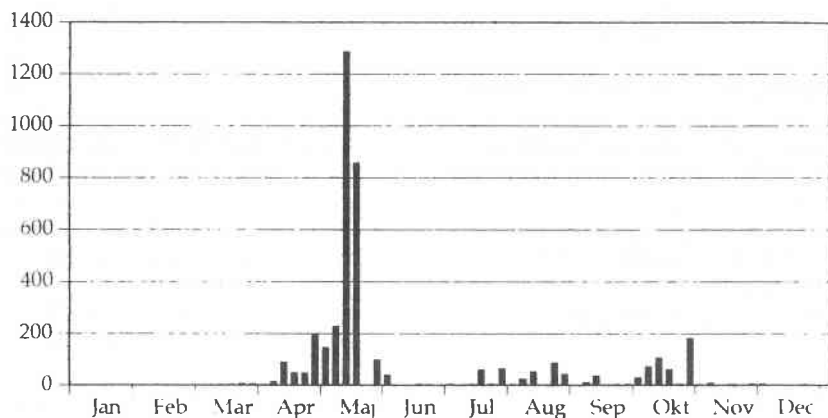
1994 blev et godt år, hvor der især i foråret sås større tal end normalt. Årets maxtal på 1250 var blot tredje observation siden 1982 af over 1000 eks.

Årets første fugl blev 15/3 1 **Egensedyb** (KBL).

Forårets største flokke var følgende: 9/5 210 **Viggelsø** (KBL), 12/5 1250 **Egensedyb** (KDJ), 18/5 600 **Egensedyb** og 250 **Nr. Nærá Strand** (THH) samt 19/5 600 **Egensedyb** (OSC), hvor også forårets sidste 40 eks. stod 1/6 (THH).

Efterårstræk sås fra 16/6 2 **Egensedyb** (KDJ). Som sædvanlig var tallene langt mindre end om foråret. De største obs. var 15/7 53 **Slambassin** (FET), 23/8 75 trk. **Dovns Klint** (THH), 7/10 53 og 13/10 52 **Egensedyb** (KBL) samt 8/10 85 og 23/10 147 **Storeholm** (PHH).

De sidste fugle var 5 i **Egensedyb** frem til 1/12 (KBL) og 21/12 1 **Nr. Nærá Strand** (FET).

Forekomsten af Lille Kobbersnepe i Fyns Amt i 1994 angivet som summerede max. tal pr. lokalitet pr. 5 dagesperiode

Lille Regnspeve *Numenius phaeopus*

Årets første observation blev 2/4 1 **Tryggelev Nor** (JSA,THH) og den sidste var 10/10 2 **Fællesstrand** (JSA).

I årets løb blev der gjort i alt 47 observationer af 1-4 fugle, mens kun 3 obs. drejede sig om flere: 17/4 28 **Storeholm** (PHH), 3/8 15 **Dræet** (JEB) samt 4/8 62 **Storeholm** (PHH).

Stor Regnspeve *Numenius arquata*

Som i de seneste år blev der også i 1994 set en del fugle i vintermånederne, formentlig overvintret nu hvert år 100-200 storespeve i amtet. Ellers blev 1994 et relativt typisk år, hvor speverne sås, hvor man ville forvente det.

I januar-februar taltes omkring 100 overvintrende fugle fordelt på 3 nordfynske lokaliteter; ved **Fællesstrand/Lillestrand** max. 64 15/1, 75 18/2 og 68 27/2 (FES), **Nr. Nærá Strand** max. 25 9/1 (NLA) og i **Egensedyb** op til 12 15/1 (OSC).

Fra midten af marts dukkede flere fugle op, og de største forårstal blev 26/3 60 og 8/4 64 **Dræet** (JEB), 10/4 45 rast + 26 trk. **Ny Gesinge** (PVR), 13/4 62 **Enebærodde** (THH) samt 17/4 32 **Storeholm** (PHH). Trækket mod ynglepladserne kunne iagttages i dagene 19-26/4, hvor i alt 895 noteredes; langt størsteparten i den sydlige del af amtet med 25/4 230 **NØ Sdr.Hjørne** (PDP) som det største tal.

Som sædvanlig var **Storeholm** efterårets bedste lokalitet med nedenstående månedsmax.:

Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
98	76	178	138	14	34

Herudover var de største tal 28/6 120 og 5/9 57 **Fællesstrand** (FES) samt 19/8 63 **Nr. Nærá Strand** (THH).

I december sås 90-100 fugle, max. 28/12 34 **Storeholm** (PHH).

Sortklire *Tringa erythropus*

Allerede 20/2 sås en sortklire i **Seden Strand** (SEE). I betragtning af, hvor få danske vinterfund, der er gjort, er det ikke usandsynligt, at der er tale om samme fugl, som blev set 27/12-93 på **Viggelsø**.

På forårstrækket registreredes i alt 35 fugle 21/4 - 18/5, flest 25/4 7 **Dørholm** (THH) og 1/5 6 **Gyldenstens Enge** (HEL).

Efterårstrækkets første fugle blev 8/6 2 **Slambassin** (KBL) og allerede 16/6 sås 40 i **Egensedyb** (KDJ).

Resten af efteråret optrådte kun ganske små tal med de største i **Slambassin**:

11/8 1 ad + 12 1k, 26/8 12 1k og 27/8 11 (HEL,KBL). Her sås også årets sidste fugl 2/11 (KBL).

SORTKLIRE

Rødben *Tringa totanus*

I vintermånederne optrådte arten noget talrigere end normalt. De største flokke var 29/1 59 **Kærby Fed** (THH), 19/2 78 **Seden Strand** (KBL) og i **Fællesstrand** sås 75 19/2 og 80 23/2 (SEE,FET).

I april kunne 6 lokaliteter samle over 50 eks., flest ved **Stige Ø** 100 7/4 (FET), **Nr. Nærå Strand** 95 18/4 (KBL) og **Kærby Fed** 95 19/4 og 77 22/4 (KBL).

På **Monnet** taltes 100 8/5 og 107 28/5, hvilket formodentlig drejer sig om lokale ynglefugle, da bestanden lød på ikke mindre end 44 par (PVR). Andre bedre ynglepladser var **Stige Ø** med 25 par (KBL) og **Vejlen** med 14 par (PVR). I alt foreligger der for 1994 oplysninger om 189-214 par fordelt på 41 lokaliteter.

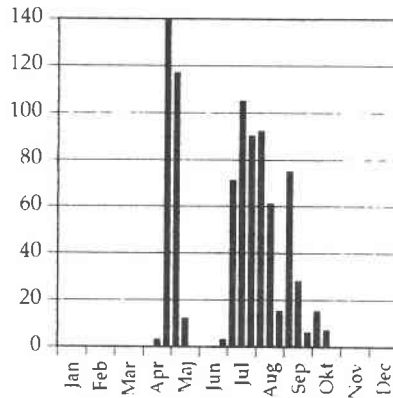
Fra juli sås igen mange rødben. Rigtig mange sås gennem hele efteråret i **Egensedyb**: 6/8 129, 6/9 100, 26/10 104, 8/11 96 og 1/12 stadig 67 (KBL,KDJ). Næstbedste lokalitet var **Storeholm** med 88 4/8 og 105 23/9 (PHH). I **Fællesstrand** sås 85 30/10 og 88 3/11 (MMJ,FES).

Hvidklire *Tringa nebularia*

Et godt år for hvidkliren med mange store tal. Især ved **Hofmangave**, der konsoliderede sin position som en af landets bedste hvidklire-lokaliteter og i år bl.a. stod for amtets hidtil største forårsobservation.

I foråret blev det til mange pæne tal med størsteparten på de sædvanlige nordfynske lokaliteter. Flest sås ved **Hofmangave** med 140 25/4 (THH), 117 5/5 (KBL) og 52 6/5 (STP). Store tal sås også i **Fællesstrand** med 38 27/4, 63 29/4, 59 30/4 og 50 6/5 (THH,FES). Også under efterårstrækket sås de største tal ved **Hofmangave**, flest 105 15/7, 90 27/7 og 92 6/8 (KBL,KDJ). På **Viggelsø** sås 54 22/7 og 96 23/8 (KDJ) som max. fra hhv. de adulte og de juvenile fugles gennemtræk.

Herudover var de største observationer 31/8 56 **Vejlen** (PVR) og 10/9 44 **Storeholm** (PHH).

Hvidklirens forekomst i Egensedyb 1994 (max pr. tidsperiode).

Svaleklire *Tringa ochropus*

1994 blev et usædvanligt år med flere både tidlige og sene fugle, ligesom fynske ynglefund ikke er hverdagskost. Endvidere generelt noget større tal end i 1992-93.

Året blev indledt af et vinterfund (det første siden vinteren 1989-90), 5/1 1 **Slambassin** (KBL). Næste fugl sås 6/3 i **Lumby** (THH), også et meget tidligt fund, da de fynske førsteagttagelser normalt først falder 3-4 uger senere.

Forårets største tal blev 16/4 5 **Søgård Mose** (FET) og 22/4 5 **Gyldensten** (JEB). Ved DOF-Fyns optællinger i skovene ved **Brahetrolleborg** blev der fundet 2-4 ynglepar (MMJ,KDJ). Fra samme område er der meldt om en varslende fugl ved **Brændegård Sø** 22/6 (PDP).

Under efterårstrækket blev topscorerne engene ved **Geelsåen** 21 15/7 og 9 17/7 (HEL), **Søgård Mose** 14 20/7 og 8 på dagene 23/7, 25/7 og 28/7 (THH) samt **Noret** 8 20/8 (PVR). Så sent som 30/9 stadig 6 i **Slambassin** (THH), hvor også årets sidste blev set: 13-14/10 1 (KBL,THH) og 2/11 1 (KBL).

Tinksmid *Tringa glareola*

Forekomsten af tinksmid var i 1994 af relativ normal karakter. Akkurat som i 1993 sås forårets største tal ved **Flægen** på Vestfyn, mens efterårets største sås ved **Geelsåen**.

lagttagelser af over 10 eks. nævnes:

Forår: 3/5 17 **Flægen** (TBN) og 14/5 12 **Tryggelev Nor** (THH).

Efterår: 15/7 24 og 17/7 13 **Geelså Enge** (HEL), 20/7 11 **Søgård Mose** (THH), 23/7 11 **Keldsnor** (THH) samt 3/8 12, 4/8 15 og 5/8 17 **Tryggelev Nor** (AB)

Mudderklire *Actitis hypoleucos*

1994 blev indledt med amtets første vinterfund, idet en fugl sås i **Thurø Bund** 18/2 og 24/2 (AB).

Ellers var det et helt normalt år uden de store koncentrationer. Forårets største tal blev 16/5 13 **Slambassin** (THH), mens efterårets største var 22/7 21, 1/8 21 og 3/8 29 alle **Slambassin** (HEL) samt 6/8 32 **Viggelsø** (KDJ).

	Årets første	Forårets sidste	Efterårets første	Årets sidste
Sortklire	21/4* 3 N Fyns Hoved	18/5 3 Hofmangave	8/6 2 Slambassin	2/11 1 Slambassin
Hvidklire	10/4 1 Fællesstrand	21/5 1 Vejlen	24/6 3 Egensedyb	29/10 4 Jersore
Svaleklire	16/4* 10 4 lok.	12/5 3 Noret	9/6 4 Vejen	2/11 1 Slambassin
Tinksmid	23/4 2 Søgård Mose	18/5 3 Hofmangave	28/6 1 Noret	14/9 2 Slambassin
Mudderklire	22/4* 2 2 lok.	29/5 3 Arreskov Sø	25/6 1 Slambassin	20/9 1 T Dovns Klint

Første- og sidsteagttagelserne af forskellige klirer. * angiver, at der herudover er gjort observationer, der ligger markant uden for artens normale ankomstperiode. Disse er omtalt i artsgennemgangen.

Stenvender *Arenaria interpres*

1994 blev et yderst ringe år med blot 42 fugle, når gengangere er sorteret fra. Det blev desuden året, hvor stenvenderen forsvandt som ynglefugl fra Det sydfynske Øhav.

De største tal: 26/3 4 **Æbelø** (JEB), 6/5 3 **Storeholm** (PVR), 17/7 7 ad **Stige Ø** (THH,FET), 26/7 6 og 19/8 3 **Storeholm** (PHH) samt 21/8 6 **Æbelø** (JEB).

Odinshane *Phalaropus lobatus*

Et pænt år med 6 fugle, alle fra "fastlandet": 4/8 1 **Slambassin** (MMJ), 19/8 1 **Nr. Nærá Strand** (KDJ), 26-27/8 2 1k **Bøjden Nor** (PDP,EEH), 27-28/8 1 1k og 30/8 1 1k (ny fugl) begge **Arreskov Sø** (EEH).

Mellemkjove *Stercorarius pomarinus*

Flot år med 4 fugle: 20/10 1 trk. og 4/11 3 trk. SV **Lunden**, Sydlangeland (FET,THH).

Alm. Kjove *Stercorarius parasiticus*

1994 blev et rigtig godt år, måske det bedste nogensinde, med i alt 37 fugle. For tredje år i træk blev der gjort forårsjagttagelser: 12/4 1 ad SØ og 17/4 1 ad SØ **Sønderhjørne** (PDP).

Efterårets 35 fugle fordelte sig med 5 på Sydlangeland og 30 ved **Horseklint**. Sydlangeland: 24/8 2 rst. **Bukkemose Strand** (THH), 26/8 1 **Keldsnor** (OHG), 15/9 1 trk. og 2/10 1 SV begge **Dovns Klint** (SYD,THH).

Horseklint: 13/9 1 juv S (FES), 17/9 20 N (HEL,FES), 18/9 5 juv N + 1 ad S (FES), 19/9 2 rst. (THH) og 10/10 1 1k V (JSA).

Kjove sp. *Stercorarius sp.*

I alt 5 kjoer forblev ubestemte:

24/8 1 S **Bukkemose Strand** (THH), 1/9 1 1k **Nr. Nærá Strand** (JEB), 4/10 1 N **Knudshoved** (THH,FET), 20/10 1 trk. **Lunden** (FET) og 4/11 1 SV **Lunden** (THH).

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*

Første jagttagelse siden 1991:

24/8 1 1k S kl. 13.15 **Bukkemose Strand**, Sydlangeland (THH).

Dværgmåge *Larus minutus*

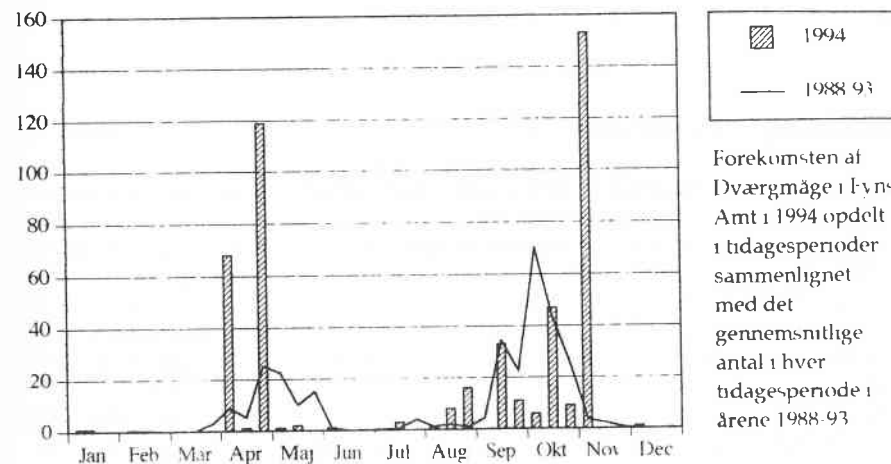
En forekomst langt over middel med i alt 480 fugle.

Forårstrækket kulminerede i to perioder. 1-6/4 sås 65 på **Sydlangeland** og 3 ved **Sønderhjørne**, flest 2/4 40 Ø **Dovns Klint** (JSA,THH). Igen 20-26/4 sås mange dværgmåger; 53 på **Sydlangeland** og 67 ved **Sønderhjørne**, flest 24/4 48 Ø **Sydlangeland** (THH) og ved **Sønderhjørne** 24/4 25 SØ, 25/4 21 SØ og 26/4 18 SØ (PDP).

Sommer: 5/6 1 **Brændegård Sø** (GKN) og 13/7 3 **Tryggelev Nor** (OHG).

Første efterårsobservation blev 5/8 1 1k **Ristinge Hale** (THH). I løbet af efteråret noteredes i alt 268 fugle på Sydlangeland, hvor de største tal blev 24/8 16 S **Bukkemose Strand** (THH), 20/9 30 trk. **Dovns Klint** (SYD), 20/10 34 trk. **Lunden** (FET) og 4/11 152 SV **Lunden** (THH).

Udenfor Sydlangeland sås i alt 6 ved **Sønderhjørne** (PDP) samt 18/8 4 juv **Arreskov Sø** (EEH), 16/10 1 **Æbelø Holm** (JEB), 23/10 2 ad + 3 1k **Østerøse** (MMJ) samt årets eneste vinterobs., 1/12 1 1k V **Skårupøre Sund** (JSA).

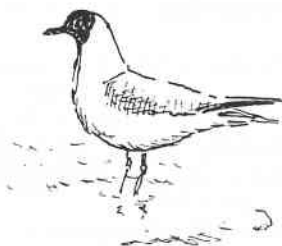

Forekomsten af Dværgmåge i Fyns Amt i 1994 opdelt i tidagesperioder sammenlignet med det gennemsnitlige antal i hver tidagesperiode i årene 1988-93.

Hættemåge *Larus ridibundus*

Udenfor ynglelokaliteterne blev det til følgende større ansamlinger (>2000): 7/4 7500 **Stige Ø** (FET), 23/8 4000 **Enge ved Kavslunde Å** syd for Kerteminde (FES), 6/9 2050 **Egensedyb** (KDJ) og 9/11 3000 **Arreskov Sø** (EEH).

Arten blev talt op på 21 ynglepladser, hvoraf de 8 havde færre end 25 par, mens der på de øvrige 13 alle steder fandtes mindst 100 par. I alt blev det til 8645-8813 par med de største kolonier på **Dørholm** 2500 par (KDJ), **Viggelsø** 2050 par (KDJ), **Eskildsø** 1000 par (ØTÆ) og **Store Svelmø** 550 par (PHH). På **Hennings Holm** i Odense Fjord ynglede blot 12 par (KDJ) mod ca. 1500 for få år siden.

Stormmåge *Larus canus*

Der er kun meldt om få større antal udenfor kolonierne, flest 16/4 482 **Gudme Sø** (RYT) og 320 **Tryggelev Nor** (FET) samt 9/11 2000 **Arreskov Sø** (EEH). Som ynglefugl er arten vanskelig at få talt fuldstændigt op, da den yngler på et meget stort antal småøer og strandenge. I år blev der talt 2860-2995 par på 45 lokaliteter. De største kolonier var **Viggelsø** 417 par (KDJ), **Ejlinge** 400 par (JEB, JDM) og **Mejlø** 383 par (FES).

Sildemåge *Larus fuscus*

Årets første sildemåge sås 19/3 i **Fællesstrand** (FES), og den sidste trak forbi **Dovns Klint** 13/10 (SYD).

Sildemågen er i fremgang som ynglefugl i Fyns Amt. I år blev der talt 30-40 par på **Æbelø Holm** (JEB) og i Lillestrand 20 par på **Mejlø** og 45 på **Bogø** (FES), mens der ikke er tal fra kolonien på **Vresen**.

I Odense Fjord er arten under indvandring. Der er gjort en mængde iagttagelser i den sydlige del af fjorden, flest 21/5 og 8/6 7 **Stige Ø** (THH), og i maj sås 2 sandsynlige ynglepar i en af stormmågekolonierne på **Viggelsø** (KDJ).

Fra efteråret kan nævnes 6/9 14 og 19/9 46 **Fællesstrand** (FES, THH), formentlig primært lokale fugle. I øvrigt er der kun set ganske få fugle udenfor ynglepladserne.

Sølvmåge *Larus argentatus*

Af større rasttal kan nævnes 7/4 15.000 **Stige Ø** (FET) og 9/11 3000 **Arreskov Sø** (EEH).

Der er indrapporteret en mængde yngletal fra 1994. I alt blev der optalt 4102-4379 ynglepar. Det er vanskeligt at vurdere den reelle bestand, da en række af de vigtigste lokaliteter ikke er talt op, dette gælder bl.a. **Egholm ved Bågø**, **Bastholm**, **Illumø** og **Vresen**. På disse 4 lokaliteter ynglede i alt 2885 par i 1988, hvor den samlede fynske bestand var på 8000 par.

I Det sydfynske Øhav taltes i år 2511-2784 par med de største kolonier på **Bredholm** (400 par), **Store Egholm** (300-350 par), **Dejrø ved Ærø** (300-350 par) og **Storeholm** (300 par) (ØTÆ, PHH, EEE).

I området omkring **Æbelø Holm** blev det til 698 par, flest på **Æbelø Holm** (450 par) (JEB). I Odense Fjord blev der talt 458 par, heraf 356 par på **Viggelsø** (KDJ), og i Lillestranden 405 par fordelt på **Mejlø** (285) og **Bogø** (120) (FES).

Udenfor disse områder kan nævnes 20 par på indlandslokaliteten **Brændegårdssøen** (KDJ).

Gråmåge *Larus hyperboreus*

En 2k-fugl sås 1/4 trække sydpå ved **Piledyb** på Langeland. Fuglen kunne fra senere samme dag og frem til 23/4 ses i **Klise Nor** og **Bagenkop Havn** (THH, JSA, FET).

Svartbag *Larus marinus*

De største rastkoncentrationer blev 19/8 50 **Storeholm** (PHH), 8/9 50 **Fællesstrand** (FES) og 11/10 70 **Keldsnor** (SYD).

Der blev i år talt 103-120 ynglepar spredt over 33 lokaliteter med enlige par eller småkolonier. Når der korrigeres for de områder, der ikke er talt op i 1994 (primært øerne i Lillebælt samt **Vresen**), kan den samlede bestand i Fyns Amt vurderes til 120-140 ynglepar. Dette er en betydelig fremgang i forhold til tidligere, i 1988 optaltes bestanden således til 85 par.

De største kolonier i 1994 var **Mågeøerne** med 13 par (JEB) og **Mejlø** med 10 par (FES). De optalte par fordelte sig med 42-55 par i **Det sydfynske Øhav** (ØTÆ, PHH, PVR), 28-32 par i området ved **Mågeøerne/Æbelø** (JEB), 18 par i **Odense Fjord** (KDJ) samt 15 par i **Lillestrand** (FES).

Ride *Rissa tridactyla*

Efter sidste års rekordforekomst blev 1994 noget af et antiklimaks. Blot 4 fugle sås, hvilket er det laveste antal siden 1988.

19/8 1 1k **Storeholm** (PHH), 23/8 1 1k trk. **Dovns Klint** (THH), 18/9 1 1k **Egensedybet** (KDJ) og 29/11 1 ad. V **Fyns Hoved** (MMJ).

Rovterne *Sterna caspia*

To iagttagelser: 22/7 1 ad. **Brændegård Sø** (PDP) og 2/8 1 **Tryggelev Nor** (AB).

Splitterne *Sterna sandvicensis*

Splittermen yngede i 1994 i 4 kolonier i Fyns Amt: **Ejlinge** 78 par (JEB,JDM), **Dørholm** 300 par (KDJ), **Eskildsø** 165 par (ØTÆ) og **Fiskeholm** 2-4 par (KP), altså i alt 543-545 par. Til sammenligning kan nævnes at bestanden i årene 1988-90 gik frem fra 204 til 533 par.

I **Fællesstrand** optrådte større tal gennem en stor del af året: 21/4 200, 6/5 75, 28/6 230 og 8/9 37 (FES). Endvidere fortjener et par større træktal fra **Horseklint** at blive nævnt: 17/9 62 N og 18/9 74 N (FES).

Fjordterne *Sterna hirundo*

I foråret sås lidt træk på **Sydlangeland**, 23/4 40 NØ og 24/4 22 NØ (FET,THH), ellers er det højeste tal 5/5 10 **Arreskov Sø** (EEH).

Eneste melding om ynglefugle er 1-2 par i **Brændegårdssøen** (KDJ). Der skulle dog gerne være lidt flere par rundt omkring.

Under efterårstrækket optrådte store tal i **Slambassinet**: 25/6 101, 30/6 64, 1/7 65 og 16/7 45 (KBL,FET,NLA). De største tal fra andre lokaliteter var 24/8 15 S **Bukkemose Strand** (THH) og 4/9 12 **Arreskov Sø** (EEH).

Havterne *Sterna paradisaea*

Der blev i 1994 optalt 36 lokaliteter med i alt 1385-1436 ynglepar, heraf 403 par i **Æbelø-området** og 604-653 par i **Det sydfynske Øhav**. Den reelle fynske bestand kan forsigtigt vurderes til at ligge på omkring 2000 par.

Tre meget store kolonier blev talt op, alle tre må antages at være blandt landets største: **Ejlinge** 210 par (JEB,JDM), **Mejlø** 170 par (FES) og **Storeholm** 230 par (PHH).

Dværgterne *Sterna albifrons*

Der er indrapporteret 17 ynglepar i 1994.

I **Æbelø-området** yngede 4 par, fordelt med 2 par på **Fogense Enge** og 1 par på **Mågeørne** og **Æbelø Holm** (JEB).

De øvrige 13 par yngede alle i amtets sydlige del: 1 par ved **Bøjden Nor**, **Thurø Rev** og **Monnet** (EEH, AB, PVR) samt 10 par på **Storeholm** (PHH). I Det sydfynske Øhav skulle det være muligt at finde yderligere nogle enkelte par, f.eks. på **Lyø** eller **Avermakø**.

Udover ynglefuglene er der kun meldt om få fugle. De største tal var 24/4 4 **Tryggelev Nor** (FET), 14/6 5 **Bagenkop** (EEH), 30/6 3 **Keldsnor** (THH), 22/7 4 **Tryggelev Nor** (PLA) og 4/8 2 ad + 1 1k **Keldsnor** (THH).

Sortterne *Chlidonias niger*

Et godt år med 84 fugle, i 1990'erne kun overgået af 1992.

I foråret sås 46 i perioden 6/5 - 25/5. De største iagttagelser var 8/5 3 **Stenstrup Lergrave**, 3 **Gyldensten** og 6 trk. **Enebærrodde** (HKJ,JEB,JHJ), 12/5 i alt 5 **Sydlangeland** (THH), 14/5 11 **Tryggelev Nor** og 11 **Fredmosen** (FET) samt 25/5 4 **Brændegård Sø** (MMJ,KDJ).

Efteråret bød på 38 eks. 18/8 - 19/9, flest 24/8 21 S **Bukkemose Strand** (THH), 15/9 7 trk. **Sydlangeland** (SYD) og 16/9 4 **Viggelsø** (KDJ).

	Første	Sidste
Splitterne	10/3 1 Nr. Nørå Strand HKN	29/9 2 Horseklint THH
Fjordterne	22/4 1 Henninge Nor THH	26/9 2 Arreskov Sø EEH
Havterne	2/4 2 Sydlangeland THH JSA	1/10 1 Egensedybet KDJ
Dværgterne	23/4 1 Tryggelev Nor THH	19/8 1 Storeholm PHH
Sortterne	6/5 1 Tryggelev Nor PVR	19/9 1 Vestermeden THH

Første- og sidsteiagttagelser af de mere regelmæssigt forekommende ternearter i Fyns Amt.

Lomvie *Uria aalge*

9 observationer af 13 lomvier: **Højestene Løb** 2 6/4 (EEE), **Sdr. Hjørne** 1 16/4, 1 24/4, 1 26/4, 1 12/11 og 2 13/11 (PDP), **Lunden** 1 20/10 (FET) og 2 4/11 (THH), **Flyvesandet** 2 16/11 (THH).

Alk *Alca torda*

20 observationer af 77 fugle, heraf er de 66 alke set på forårstrækket og 11 på efterårstrækket.

Af større forårsobs. skal nævnes: **Sdr. Hjørne** 6 31/3, 23 8/4 og 4 12/4 (PDP) og **Wedellsborg** 18 3/4 (NLA).

En enkelt efterårsobs. skal også med: **Sdr. Hjørne** 3 13/11 (PDP).

Alk/Lomvie

Alk og lomvie er særdeles svære at skelne fra hinanden, hvis de ikke ses på kort afstand. Der er derfor kun indrapporteret få sikre iagttagelser af enten alk eller lomvie. Dette betyder at 236 individer er indrapporteret som alk/lomvie. Af større iagttagelser skal her nævnes: **Wedellsborg** 22 3/4 (NLA), **Horseklint** 67 2/11 og 33 3/11 (FES) og **Flyvesandet** 13 16/11 (THH).

Tejst *Cephus grylle*

Tejsten er Fyns eneste ynglende alkefugl. I år med 3 par på **Mejlø**. Næsten alle øvrige iagttagelser er også fra Fyns Hoved med omliggende øer. Af større observationer skal nævnes: **Lillestrand** 7 30/4 og **Mejlø** 8 28/6 (FES). Endvidere er en tejst set ved **Lunden** 20/10 (FET).

Søkonge *Alle alle*

Ikke mindre end 9 observationer af 30 søkonger er tilsyneladende ny rekord for Fyns Amt. 3 er forårsobs. og 27 er set i efteråret. Alle iagttagelser nævnes: **Horseklint** 1 N 17/1 og 1 N 30/1 (FES), **Sdr. Hjørne** 1 22/4 (PDP), **Horseklint** 1 N 17/9, 2 N 1/11, 12 N 2/11, 1 N 3/11 og 2 S 4/11 (FES, HEL) samt **Fyns Hoved** 9 V 17/12 (MMJ).

Huldue *Columba oenas*

70 observationer af 528 hulduer, heraf størstedelen fra efterårstrækket på Langeland.

Årets første huldue blev set på **Gyldensten** 23/2. Større tal fra foråret: **Dovns Klint** 6 2/4 og **Arreskov Sø** 6 24/4.

Hulduer er konstateret ynglende på **Æbelø**, Gyldenstens Enge, Brahetrolleborg Gods og ved Hvidkilde Sø. Syngende hulduer er observeret på **Romsø**, Skovsgård og ved **Nørre Sø**.

Af større efterårstræktal fra **Sydlangeland** skal nævnes. 82 14/9, 117 20/9 og 42 25/9.

Ringdue *Columba palumbus*

45.900 fugle er observeret, hvorfor kun de største flokke nævnes: **Seden Strand** 4000 26/1, **Viggelsø** 3200 15/2, **Martofte** 3000 1/4, **Guilstav** 2500 30/10.

Største træktal fra **Dovns Klint**. 2275 17/10 og 2310 18/10 og fra **Sdr. Hjørne** 2175 3/11.

Turteldue *Streptopelia turtur*

En enkelt iagttagelse af en rastende 1k turteldue i **Tryggelev Nor** 19/10 (SYD) Duen blev fundet død dagen efter (KRM)

Skovhornugle *Asio otus*

Blot 4 iagttagelser: **Sortemosen** 5 25/2 (RYT), **Fyns Hoved** 1 ringmærket 5/5 og 1 8/5 (FES) samt **Enebærødde** 1 21/9 (HEL)

Mosehornugle *Asio flammeus*

Alle iagttagelser: **Fyns Hoved** 2 23/2 (FET), **Æbelø Holm** 1 26/3 (JEB), **Fyns Hoved** 1 29/3 (JSA), **Dræet** 1 12/5 (JEB), **Fyns Hoved** 1 15/10 (FES).

Natravn *Caprimulgus europaeus*

En enkelt observation ved **Tommerup** 27/6 (FET).

Mursejler *Apus apus*

Årets første mursejlere blev set 8/5 på **Fyns Hoved** og de sidste 20/9 ved **Dovns Klint**. Af større iagttagelser skal nævnes **Arreskov Sø** 400 29/5, 1000 16/6 og 600 19/6. Største træktal fra **Sydlangeland** 239 2/9.

Isfugl *Alcedo atthis*

Observeret på 18 lokaliteter i amtet. Ingen af iagttagelserne er af mere end en enkelt fugl. Isfugl er konstateret ynglende ved Odense.

Vendehals *Jynx torquilla*

Fyns Hoved 1 24/4, 1 29/4 og 1 4/5 (FES), **Jøvet** 1 27/4 (THH), **Villestofte** 1 4/5 (HEL), **Æbelø** 1 20/5 (JEB), **Tryggelev Nor** 1 27/7 (THH) og **Fåborg** 1 10/9 (GKN)

Grønspætte *Picus viridis*

2 iagttagelser: **Langesø** 1 10/3 (FET) og **Hollufgård** 1 kaldende han 31/3 (NLA).

Stor flagspætte *Dendrocopus major*

En interessant yngleoptælling skal nævnes: **Brahetrolleborg Gods** 81 ynglepar (MMJ).

Toplærke *Galerida cristata*

Med 2-3 fugle blev 1994 igen et år med foruroligende få toplærker. En enlig fugl befandt sig i **Bolbro** fra 6/11 til 5/12, og 1-2 fugle blev hørt i maj på **Blangstedgårdsvej**. En trist udvikling for denne charmerende fugl.

Hedelærke *Lullula arborea*

Årstotalen blev på ikke mindre end 257 fugle, hvilket er den højeste total i denne rapports historie. Der er ingen tvivl om at PDP's intense dækning af **Sdr. Hjørne** i efteråret har en stor del af æren, men der er også mange store tal fra Sydlangeland. Årets første fugle blev: **Wedellsborg** 2 3/2 (PDP). Fra foråret kun 2 yderligere iagttagelser: **Flyvesandet** 4 9/3 (FET, THH) og **Fyns Hoved** 1 27/3 (SEE). Ved **Sdr. Hjørne** blev der i perioden 2/10-17/11 set 121 trækkende fugle med største dag 23 29/10 (PDP). Fra **Sydlangeland** skal følgende obs. nævnes: 20 rast 2/10 (THH), 17 trk. 11/10, 25 trk. 13/10, 10 rast 14/10 og 12 rast 17/10 (SYD). Sidste iagt.: **Sdr. Hjørne** 9 SV 17/11 (PDP).

Sanglærke *Alauda arvensis*

Største vinteriagtt. blev: **Vestermade** 200 rast 17/2 (FES). Fra foråret er der en del større som bør nævnes: **Hillerslev** 1200 1/3 (EEH), **Nr. Nærá Strand** 200 trk. 9/3 (FET, THH), **Bøjden Nor** 600 20/3 (GKN), **Viggelsø** 700 20/3 (KDJ) og **Horseklint** 448 trk. 27/3 (FET)

I efteråret er der på 4 datoer set ialt 616 trækkende sanglærker ved **Sdr. Hjørne** (PDP). **Sydlangeland** kan kun byde på én større trækobs. nemlig 335 11/10 (SYD).

Bjerglærke *Eremophila alpestris*

1994 blev for bjerglærken et virkeligt godt år. Med 61-64 fugle blev den forrige rekord fra 1993 tangeret. Forårsiagttagelserne fordelte sig således: **Nr. Nærá Strand** 4 trk. 9/3 (FET) og **Monnet** 13 2/4 (PVR).

I efteråret viste Sydlangeland sig som det bedste sted: **Dovns Klint** 1 12/10, **Tryggelev Nor** 25 rast 19/10 og **Gulstav** 10 rast 23/10 (SYD).

De øvrige iagttagelser var: **Sdr. Hjørne** 3 SV 16/10 (PDP), **Horseklint** 1 S 1/11 (FES) og **Monnet** 4 3/11 (STW) og 3 30/11 (MMJ).

Storpiber *Anthus richardi*

Det er nu 3. år i træk at dette subhit, der til og med 1990 var på SU-listen, viser sig på Fyn, og endda med hele 2 eksemplarer. Begge fugle viste sig 11/10 på hhv **Fyns Hoved** med 1 rast (FES) og **Vesteregn** 1 trk. (FET).

Markpiber *Anthus campestris*

Årets 3 markpibere blev alle set i efteråret, hvilket er ganske normalt. En skilte sig dog ud, idet den blev set så sent som 1/11, hvor den rastede på **Horseklint** (FES). De 2 andre blev begge set på Sydlangeland med 1 rastende i **Keldsnor** 21/8 og 1 trk. 14/9 (SYD).

Engpiber *Anthus pratensis*

Ingen større trækbevægelser blev registreret i foråret. Max. blev **Sdr. Hjørne** 680 NØ 24/4.

Fra efterårstrækket blev der ved **Sdr. Hjørne** set 3425 trækkende i perioden 2/10 - 9/10 (PDP). Største obs. fra **Sydlangeland** blev 500 trk. 26/9 og 595 trk. 11/10.

Rødstrubet piber *Anthus cervinus*

Med en total på 12 fugle, der alle blev set på **Sydlangeland**, stemmer 1994 fint overens med de tidligere år. Dog afviger en af observationerne, idet det drejer sig om en forårsagttagelse: **Tryggelev Nor** 1 23/4 (PVR). Resten blev set fra 14/9 til 13/10 med følgende max.dage: 3 trk. 14/9, 2 trk. 20/9 og 2 trk. 25/9 (SYD). De øvrige 4 enkelt-fugle sås af SØB, THH og SYD.

Skærpiber *Anthus spinoletta littoralis*

I 1. halvår blev det til 4 større observationer: **Monnet** 7 20/1 (JSA) og 15 1/2 (PDP), **Fyns Hoved** 9 23/2 (FET) og **Østerøso**, Knudshoved 9 25/2 (HEL).
2. halvår bød på 2 større obs.: **Nr. Nærrå Strand** 25 21/12 (FET) og **Monnet** 15 23/12 (PVR).

Bjergpiber *Anthus spinoletta spinoletta*

Som i 1992 husede **Tryggelev Nor** også i år en bjergpiber. Fuglen rastede 1-2/4 (THH, JSA). Om man ser den som en selvstændig art eller en race af skærpiber er vist efterhånden op til ens egen samvittighed.

Gul vipstjert *Motacilla flava*

Første fugl sås i **Tryggelev Nor** 24/4 (THH). Største forårsobs.: **Flægen** ved Tybrind 200 rast 18/5 (TBN).
I efteråret havde **Fårevejle**, Langeland 2500 rast 30/8 (OHG). **Sydlangelands** bedste trækdage blev: 1000 1/9 og 2125 2/9 (SYD). Sidste fugl trak ud ved **Dovns Klint** 11/10.

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea*

1994 blev et rigtig godt år for bjergvipstjert. Vi skal helt tilbage til 1988 for at finde en højere årstotal. 128 fugle blev set fra 9/3 til 26/11
Største forårsobs.: **Horseklint** 6 trk. 27/3 (FET).
(SYD) har følgende max.tal fra efterårstrækket på **Sydlangeland**: 11 14/9, 10 20/9, 13 25/9 og 7 11/10.

Sortrygget hvid vipstjert *Motacilla alba yarrellii*

Denne britiske race af vores almindelige hvide vipstjert sås i år på Langeland: **Påø** 1 rast 31/3-1/4 (JSA, THH, FET).

Silkehale *Bombycilla garrulus*

Iagttagelserne fordelte sig med 3 obs. af 23 fugle i 1 halvår og 6 obs. af 39 fugle i 2. halvår. De største flokke blev: **Odense** 15 31/3 (HHJ), **Thurø** 12 11/11 (AB) og **Sdr. Hjørne** 16 SV 21/11 (PDP).

Vandstær *Cinclus cinclus*

Mindst 12 forskellige fugle blev set. Antallet af fugle svinger meget fra år til år, men det skyldes nok ikke så meget uregelmæssigheder i vandstærens trækmønster; nok nærmere uregelmæssigheder i ornitologernes besøg ved de fynske vandløb. Max.antal blev 2 fugle, som holdt til i **Kobberbækken** i Svendborg fra 30/10 og året ud (STW).

Sydlig nattergal *Luscinia megarhynchos*

En sydlig nattergal befandt sig på **Strynø** 23/4 (NRA). Tidspunktet er typisk for arten, idet de ankommer tidligere til ynglepladserne end vore egne nattergale.

Blåhals *Luscinia svecica*

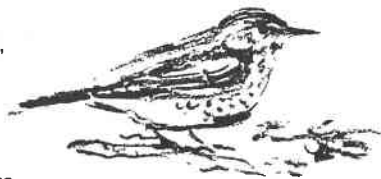
Hele 5 fugle blev det til i 1994. 2 blev ringmærket på **Fyns Hoved** 25/5 og samme dag sås yderligere 1 på **Jøvet** (FES). Meget interessant er en iagttagelse af en han 30/6 i **Keldsnor** (THH). Fuglen var dog af den nordlige race, og ikke den sydlige, der netop i øjeblikket er ved at finde plads inden for Danmarks grænser igen. Den må derfor formodes blot at have været forsinket eller desorienteret. Sidste fugl (og seneste obs. af blåhals i DK i 1994) sås **Vesteregn** 15/9 (FET)

Ringdrossel *Turdus torquatus*

Et godt år for denne art. 48-58 fugle sås, ligeligt fordelt på forår og efterår. **Fyns Hoved** og **Sydlangeland** stod for hovedparten af iagttagelserne. Største tal i foråret: **Fyns Hoved** 4 29/4 (HEL), 5 5-6/5 (FES). Efterårets bedste lokalitet var **Gulstav Mose** med 10 rast 1/10 (SYD) og 5 dagen efter (THH).

Sjagger *Turdus pilaris*

Mange store flokke blev set i årets løb.
Sandholm 1100 2/2, **Fyns Hoved** 800 23/2,
Thurø 1000 28/2, **Bøjden** 500 20/3.
I efteråret blev de største flokke:
Vornæs Skov 835 29/10, **Ravnholt** 1000 29/10,
Sydlangeland 800 trk. 30/10.
Ved **Sdr. Hjørne** trak 844 SV 11/10
og 470 SV 28/10.
2 ynglepar er indrapporteret,
men de fynske skove huser uden tvivl en del flere.

Vindrossel *Turdus iliacus*

Kun i 2. halvår blev der set større flokke. Ved **Dovns Klint** trak 500 2/10 og 941 11/10. **Sdr. Hjørne** havde ikke mindre end 6000 11/10 og 300 13/10 (PDP).

Misteldrossel *Turdus viscivorus*

En god dag ved **Flyvesandet** 9/3 gav 49 trk. (THH, FET).
Træktal fra **Fyns Hoved**: 10 27/3, 13 30/3, 10 21/4, 10 23/4.
Herudover **Dovns Klint** 10 2/4.
Efterårets bedste lokalitet blev ikke overraskende **Sydlangeland**. **Gulstav** havde 10 rast 30/9 og 25 rast 1/10. Ved **Dovns Klint** trak 18 2/10 og 29 11/10.

Græshoppesanger *Locustella naevia*

Årets total blev på 22 fugle, eksklusive gengangere. Den første blev ringmærket på **Fyns Hoved** 8/5 og de sidste hørtes i **Fjordmarken** og **Hasmark Mose** allerede 17/6. Bedste lokalitet var **Arreskov Sø** med 5 10/6 (EEH). Yngel er konstateret på disse lokaliteter: **Gamborg Inderfjord**, **Gardersø** og **Odense Å**.

Savisanger *Locustella luscinioides*

Denne art har tilsyneladende meget svært ved at slippe det sydlangelandske, og som de tidligere år er der kun obs. herfra. De første hørtes 24/4 i **Fredmosen**, hvor det højeste antal syngende hanner blev 3 15/5. Udover denne lokalitet blev der kun hørt savisanger i **Tryggelev Nor**: 1 15/5 og 1 27/7. (Alle THH).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Kun indrapporteret fra 5 lokaliteter. **Fredmosen** 3 14/5, **Odense Å** 3 16/5, **Hjulby Sø** 5 5/6.

Gærdesanger *Sylvia curruca*

Største obs.: **Fyns Hoved** 50 24/4, 40 5/5 (FES), **Vesteregn** 50 15/9 (FET).

Tornsanger *Sylvia communis*

Største obs.: **Fyns Hoved** 50 5/5 (FES).

Havesanger *Sylvia borin*

Største obs.: **Fyns Hoved** 15 8/5 (FES), **Vesteregn** 50 15/9 (FET).

Rødtoppet fuglekonge *Regulus ignicapillus*

Med en årstotal på 5 indrapporterede fugle blev 1994 et godt år. Desværre er ikke alle iagttagelser blevet indrapporteret. Der er rygter om yderligere 4 på **Sydlangeland** i marts, som vi ikke har nærmere data på. Altså i alt hele 9 fugle. I øvrigt blev der generelt set utrolig mange rødtoppede i hele landet dette forår. Alle 5 obs. skal nævnes: **Lunden** 1 5/4 (JNK), **Sdr. Hjørne** 1 7/4 (PDP), **Jøvet** 1 16/4 (MMJ), **Odense** 1 7/10 (MSN) og **Gulstav** 1 han 8/10 (OTØ) Amtets første ynglefund blev konstateret i en sydfynsk skov.

Lille fluesnapper *Ficedula parva*

Eneste iagttagelse: **Galgebakken, Svendborg** 1 21/9 (HSØ)

Skægmejse *Panurus biarmicus*

I år er der kun set skægmejse på en enkelt lokalitet uden for **Sydlangeland**: **Gamborg Inderfjord** 2 6/1.
Største antal fra **Langeland**: **Fredmosen** 5 1/7, **Tryggelev Nor** 6 17/7, **Gulstav** 5 14/10, **Keldsnor** 8 18/10.

Fyrremejse *Parus montanus*

Ny art for Fyn. 2 stk af denne charmerende mejseart blev set på **Wedellsborg** 2/11 (MMJ).

Pungmejse *Remiz pendulinus*

Set på Sydlangeland fra 24/4 til 2/10. Største obs.: **Dovns Klint** 13 SV 15/7 (OHG) og **Keldsnor** 9 rast 25/9 (SYD). Ingen ynglepar er indrapporteret.

Pirol *Oriolus oriolus*

Årets 12 piroler observeredes i tiden 14/5 - 31/7 på følgende lokaliteter: **Romsø** 1 (PHV), **Bogense** 1 (JEB), **Nyhavn** 1 (JEB), **Smørmose Skov**, **Thurø** 1 (AB), **Æbelø** 2 (JEB), **Vornæs Skov** 1 (PVR), **Mejlø** 1 (FET), **Bøgebjerg Skov** 1 (PHV), **Kalvehavn** 1 (PHV), **Gyldensten Gods** 1 (JEB), **Rudkøbing** 1 (OHG). Kystnære skove er tydeligt artens foretrukne habitat.

Rødrygget tornskade *Lanius collurio*

Ankom sent med de 3 første 25/5 hhv. **Rødme Svinehaver** 1 han (JNK) og **Fyns Hoved** 2, som blev ringmærket (FES). Øvrige obs.: **Fyns Hoved** 3 28/5 (THH), **Bogense** 1 4/6 (JEB), **Odense Å** 1 5/6 (HEL), **Sdr. Hjørne** 1 24/6 (PDP), **Brændegård Sø** 1 par 28/6 (PDP), **Gulstav Mose** 2 ad + 2 1k 28/7 (THH), **Tryggelev Nor** 1 2/9 (SYD), **Østerøse** 1 19/9 (THH), **Fyns Hoved** 1 19/9 (THH), **Hesbjerg Skov** 1 20/9 (FET) samt **Tryggelev Nor** 1 24/9 (GKN, SYD). 3 ynglepar er indrapporteret.

Stor tornskade *Lanius excubitor*

1 fugl er set ved **Brændegård Sø** 1/1 - 21/2. Øvrige obs.: **Arreskov Sø** 1 10/1 (THH), **Henninge Nor** 1 22/1 (CLD), **Stensgård Skov** 1 23/2 (EEH), **Flægen** 1 25/2 (HEL), **Fyns Hoved** 1 8/4 - 16/4. **Tryggelev Nor** 1 8/10 (AB), **Gulstav** 1 17/10 (SYD), **Fyns Hoved** 1 17/10 (FES), **Tryggelev Nor** 1 19-20/10, **Dovns Klint** 1 23/10 (OHG), **Fyns Hoved** 1 26/10 (MMJ), **Thurø Rev** 1 2/11 (AB), **Maden, Helnæs** 1 12/11 (HHJ), **Brændegård Sø** 1 19/11 (BSN), **Vejlen** 1 9/12 (PVR), **Nørre Sø** 1 10/12 (JHJ), **Sollerup** 1 15/12 (HHJ).

Skovskade *Garrulus glandarius*

Den største skovskadeinvasion i mange år gav sig følgende udtryk på to af trælokaliteterne:

Sdr. Hjørne: 9 SV 26/9, 14 SV 2/10, 10 SV 4/10, 19 SV 9/10, 34 SV 12/10, 7 SV 14/10 (PDP).

Sydlangeland: 10 2/10, 15 8/10, 116 9/10 (SYD, THH).

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes*

Den største nøddekrigeinvasion i landet i flere år gav mange fugle på Sydlangeland i september. Første: **Tranekær** 1 8/9. **Gulstavområdet** husede op til 15 midt i sept. hvorefter antallet langsomt daledede. Største antal i okt.: **Gulstav** 5 2/10. I okt. blev der også set nøddekriger i mindre antal på mange lokaliteter på Fyn. Ingen obs. i nov. og 3 enlige i dec. var resterne af den invasion.

Allike *Corvus monedula*

Allikeetrækket ved **Sdr. Hjørne** i oktober måned har med PDP's næsten daglige observationer vist sig at være af dimensioner, som ikke hidtil har været kendt på Fyn: over 21.000 alliker trak SV. De bedste dage: 2719 10/10, 1000 12/10, 1324 14/10, 4000 16/10, 2838 17/10, 1847 18/10, 1537 28/10, 1163 2/11.

Råge *Corvus frugilegus*

Indberettede ansamlinger over 100:

Lillestrand 100 15/1,
Noret/Scheelenborg 400 15/1,
Martofte 400 15/1 (FES),
Nakkebølle Sanatorium 200 24/1 (EEE),
Vestermade 100 17/2 (FES),
Sortemosen 100 19/2 (RYT),
Sundet, Fåborg 120 18/12 (GKN).

Ravn *Corvus corax*

Ses stort set i hele amtet, med de fleste på de nordlige Fyn og ved de store søer. Af større tal kan nævnes:

Arreskov Sø: 12 17/2, 36 9/10, 22 18/12.

Brændegård Sø: 16 29/10, 22 7/12.

Stær *Sturnus vulgaris*

1994 byder på nogle store overnatningstal: **Tryggelev Nor** 4000 2/4 (JSA), **Næsbyhoved-Broby** 5000 13/4 (HEL), **Noret**, Tåsinge 2000 19/4 (PVR).

Bog-/kvækerfinke *Fringilla coelebs/montifringilla*

Foråret bød ikke på nævneværdige trækbevægelser, men i efteråret skete der ting og sager: **Sydlangeland**: 24.800 20/9 og hele 100.000 2/10. **Sdr. Hjørne**: 22.000 2/10 og 12.600 5/10.

Gulirisk *Serinus serinus*

Lunden 1 han + 1 hun 17/4 (FET), **Øster Gulstav Skov** 1 han 25/5 (PDP) og endelig havde THH 1 på **Midtfynsfestivalen** 26/6

Grønsisken *Carduelis spinus*

Et dårligt år for grønsisken. Fra 1. halvår: **Horseklint** 104 N 15/1 og 186 trk. 27/3, **Sollerup** 300 24/1.

Fra 2. halvår de største dage på **Sydlangeland**: 365 14/9, 1120 20/9, 670 11/10, 290 13/10.

Bjergirisk *Carduelis flavirostris*

Et fint år med mange pæne flokke, hvoraf langt de fleste er fra efteråret: **Viggelsø** 450 8/1, 600 15/1, 350 15/2 og 100 3/4 som er forårets sidste obs. Efterår: **Gulstav** 200 5/10, **Fyns Hoved** 150 11/10, **Mågeøerne** 170 22/10, **Æbelø Holm** 200 13/11, **Stige Ø** 175 15/11, **Storeholm** 160 26/11, **Jersø** 110 21/12, **Nr. Nærá Strand** 200 21/12.

Største udtræk fra **Dovns Klint**: 715 13/10.

Gråsisken *Carduelis flammea*

De eneste obs. over 30: **Sydlangeland** 61 trk. 13/10 og 200 trk. 30/10. Ynglepar er indrapporteret fra **Sundet** i **Fåborg**.

Hvidsiskan *Carduelis hornemanni*

Viggelsø 3 30/11 (KDJ).

Lille korsnæb *Loxia curvirostra*

Et meget jævnt år, hvor der dog er iagttagelser fra alle årets måneder, undtagen december! Et par småflokke skal nævnes: **Enebærrodde** 21 15/1 (KDJ), **Bovballe Skov** 50 14/5 (FET) og **Fåborg** 35 NV 26/6 (PDP).

Stor korsnæb *Loxia pytyopsittacus*

Kun 2 iagttagelser: **Sommerhusområdet**, **Fyns Hoved** 2 20/2 (FES) og **Søbjerg Skov** 2 31/12 (MMJ).

Karmindompap *Carpodacus erythrinus*

Fyns Hoved-området: **Jøvet** 1 21/5 og 27/5, **Mejlø** 1 12/6, **sommerhusområdet** 1 24/6 (FES). Igen i år ved **Sdr. Hjørne**: 1 ad. han + 1 2k han 30/5 (PDP). Største antal **Øster Gulstav**: 3 han 25/5 (PDP). Et træktal fra **Dovns Klint**: 12 S 28/7 (THH).

Kernebider *Coccothraustes coccothraustes*

Største antal: **Fåborg** 20 1/1 (PDP), **Villestofte** 26 21/2 (HEL), **Brahetrolleborg Gods** 19 27/4 (MMJ).
I **Brahetrolleborg-skovene** i alt optalt 39 ynglepar (MMJ, KDJ).

Laplandsværpling *Calcarius lapponicus*

Iagttaget både forår og efterår. Bemærkelsesværdigt at der ingen obs. er fra **Sydlangeland**. **Nr. Nærá Strand** 2 trk. 9/3 (FET), **Horseklint** 2 trk. 27/3 (FET, SEE), **Sdr. Hjørne** 1 SV 22/9 og 1 SV 9/10 (PDP).

Snespurv *Plectrophenax nivalis*

Et dårligt år med meget få fugle. Især har **Monnet** svigtet. Højeste antal herfra er 3 30/11. Nævnværdigt er kun: **Fyns Hoved** 6 30/10, **Sdr. Hjørne** 4 10/11, **Æbelø Holm** 15 13/11, **Storeholm** 11 28/11.

Hortulan *Emberiza hortulana*

3 forårs- og 1 efterårsfugl må siges at være meget normalt: **Jøvet**, Fyns Hoved 1 6/5 (FES), **Vesteregn** 2 N 13/5 (FET), **Sydlangeland** 1 trk. 2/9 (SYD)

Dværgværting *Emberiza pusilla*

Ny art for Fyns Amt. **Keldsnor** 1 10/4 (OHG).

Hætteværting *Emberiza melanocephala*

Endnu en ny art for Fyn, og endda af den hårdere kaliber. Denne smukke værting lod sig se og høre ved **Skaboeshuse**, Nyborg 29/6. Observatør Kurt Hansen. Desværre kan en fortid bag tremmer ikke udelukkes. (For fuglen eller Kurt? Red. bem.)

Lehnskov
B. 24/11 - 94

Ekspeditioner

Arreskov Sø, søndag d. 12. nov. kl. 08.00.

Mødested: P-pladsen ved Sollerupgård.

Tilmelding til lederen Erik Ehmsen, tlf. 62 64 15 59

Turen går gennem det naturskønne område ned til søen og fugletårnet. Her vil vi kigge ud på store og små skalleslugere, diverse dykænder, og hvad den lokale havørn ellers lever af.

Nr. Nærá Strand, søndag d. 26 nov. kl. 09.00.

Mødested: P-pladsen ved Flyvesandet.

Tilmelding til lederen Kurt Due Johansen, tlf. 65 93 22 57

Først vil Kurt skabe et overblik over området fra fugletårnet, og derefter føre os rundt langs og i skovområdet. Det fladvandede areal huser på dette tidspunkt sædvanligvis adskillige vadefugle, ænder og gæs - og så er skoven Fyns bedste sted for stor korsnæb.

Nørresø rundt, søndag d. 3. dec. kl. 09.00.

Mødested: Brændegård

Tilmelding til lederen Niels Bomholt, tlf. 62 24 19 59

Ingen jul uden en travetur rundt om Nørresø! Niels vil sørge for at vi kommer den rigtige vej rundt og lover dykænder, skalleslugere og forskellige vintersmåfugle. - Og så skulle vandsæren være parat i Silkeåen til at slutte af med.

Monnet, søndag d. 14. jan. kl. 09.00.

Mødested: Bjerreby Kirke (udenfor).

Tilmelding til lederen Poul Rasmussen, tlf. 62 54 10 22

Fyns største strandeng kalder - også på dette tidspunkt: Flokke af sangsvaner, overvintrende svømmeænder og vadefugle. Det er amtets bedste bud på snespurv i flok og gennem de sidste vintre også vandrefalk.

Bøjden Nor, søndag d. 28. jan. kl. 09.00.

Mødested: Færgehavnen

Tilmelding til lederen Gunnar Knudsen, tlf. 62 61 36 79

På en god vinterdag (uden is og tåge) kan der virkelig være noget at se på: store koncentrationer af dykænder, især bjergænder, sangsvaner, lille skallesluger m.m. Og det hele meget pædagogisk serveret fra fugletårnet i medlys.

Gåsetur til Ballum, søndag d. 11. febr. Mere herom i næste nr.

Ørnetur til Skåne, 1.- 3. marts. Mere herom i næste nr.

DOF- Fyn's bibliotek

Efter at DOF-Fyn fik sit længe ønskede lokale på Risingskolen, flyttede vi straks lokalafdelingens bøger hemed.

Vi har en del fuglebøger samt andre naturbøger. Det er bibliotekarens agt at lave en bogoversigt, og at bringe denne i et kommende nummer af Havrevimpen.

Indtil videre kan det siges, at vi mangler en forfærdelig masse fuglebøger. Har du fuglebøger eller fugleblade, som du gerne vil forære lokalafdelingen, så kom endelig frem af busken. Vi mangler f.eks. Vagn Holsteins bøger om musvågen, hvepsevågen, spurvehøgen og duehøgen, men mindre kan sagtens gøre det. Skulle vi få foræret eksemplarer, som vi i forvejen har, vil dubletterne blive solgt på et julemøde, hvor pengene ubeskåret går til lokalafdelingen.

Altså, har du fuglebøger eller -blade, som du vil forære lokalafdelingens bibliotek, så kontakt DOF-Fyns bibliotekar Kurt Due Johansen, telefon 65 93 22 57.

Hvornår kan biblioteket besøges?

Det er muligt at besøge biblioteket på de åbent-hus dage, som er annonceret på modstående side. Hvis du iøvrigt skulle have særlige behov, kan du altid kontakte bibliotikaren.

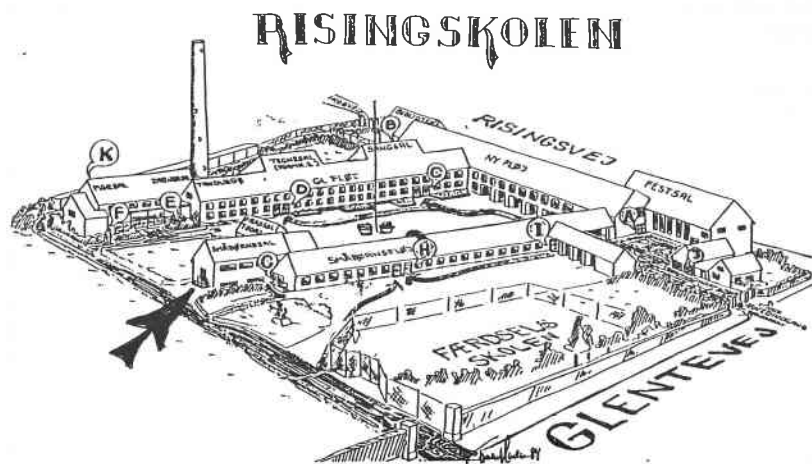
Kurt Due Johansen

Hvor er så lokalet?

Her bringes igen planen over Risingskolen, hvor DOF- Fyns lokale er placeret i fløjen ud for den kraftige pil:

Ned ad trappen, ind ad den venstre dør og hen ad gangen.

Husk parkering i skolegården!

Åbent hus i lokalafdelingen

Bestyrelsen har nu igennem længere tid siddet en gang om måneden i fine, behagelige omgivelser på Risingskolen og holdt sine møder. Det vil vi da blive ved med, men vi vil også gerne åbne lokalet for alle DOF-Fyns medlemmer.

Fra sidst i oktober holder vi åbent ca. hver 14. dag. Det kan være om et eller andet mødeemne, eller I kan "bare" komme og kigge i det bibliotek, vi er ved at stykke sammen og få en fuglesnak og en kop kaffe. Glem heller ikke at vi abonnerer på de mest interessante udenlandske fugletidsskrifter.

Programmet ser således ud:

- Mandag d. 23. okt. kl 19.00: Ib og Thomas Hellesen holder åbent hus
- Mandag d. 6. nov. kl 19.00: "Livet på de fynske fuglestationer" ved Søren Bøgelund, Ole Tønder og Michael Mosebo Jensen
- Mandag d. 20. nov. kl 19.00: "Mød din bestyrelse" - en snak om løst og fast
- Mandag d. 4. dec. kl 19.00: Bogsalg ved Gunnar Knudsen, Flemming Byskov og Jørgen Jensen. Der serveres gløgg

Efter nytår:

- Mandag d. 22. jan. kl. 19.00: Generalforsamling. Se nærmere i næste nr.
- Mandag d. 26. febr. kl. 19.00: "Fra ildlandet til Antarktis"
Erik Thomsen vil med sine flotte dias delagtiggøre os i sine oplevelser på den anden side af jorden. Fra et tempereret klima som vores, men med en helt anderledes fauna, bevæger vi os ud på det åbne hav med albatrosser og andre stormfugle - for at ende i pingvinernes hvide verden.